

Opłata pocztowa wliczona gotówką.

POLSKA ZACHODNIA

Dziennik Polskiego Zagłębia Węglowego

Redaktor naczelny: Józef Wołosz-Kowalewski   Wydawca — „Polska Zachodnia”, Spółka z ogr. odp.   Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Białostocka 2 i Kościuszki 12.

Rok XIV   Katowice, czwartek 19 stycznia 1939 r.   Nr 19

Obrady ludowców

Rezolucje, uchwalone na ostatnim zebraniu rady naczelnej stronnictwa ludowego, objęły dwa wielkie, zasadnicze zagadnienia, zaprzatające w tej chwili umysły i wysuwające się w obecnej naszej rzeczywistości na czoło. A więc po pierwsze: nasze położenie wobec sytuacji międzynarodowej; po wtóre: następstwa tego położenia wewnątrz kraju.

Trzeba przyznać, że uchwalając swoje wytyczne w tych obu czołowych zagadnieniach, rada naczelna stronnictwa ludowego wyzła z założeń słusznych i prawdziwych. — Słuszne bowiem jest stwierdzenie, że „liczne fakty, w pierwszym rzędzie gigantyczne zbrojenia i publiczne oświadczenia kierowniczych odpowiedzialnych mężów stanu wskazują aż nadto wyraźnie, że pokój w Europie jest zagrożony”.

Niemniej słuszne jest wobec tego i drugie stwierdzenie, iż „na pogotowie obronne składa się nie tylko należyte wyszkolenie armii i stworzenie dla niej zapasów mobilizacyjnych, nie tylko rozbudowa i sprawność gospodarcza kraju, ale także postawa moralna narodu”, to też konieczne jest „zjednoczenie społeczeństwa dokoła sprawy obrony państwa i wprzęgnięcie wszystkich tych, którzy widzą grożące niebezpieczeństwo, do wielkiego planowanego i zgodnego wysiłku”.

Czytając te słowa, nie możemy się oprzeć wrażeniu, że też tyle czasu upłynęło, aż przywódcy partii ludowej, doszli do tej słusznej i trafnej diagnozy naszej rzeczywistości... Bo przecież nie od dziś i nie od wczoraj poczęli kłębić się chmury na firmamencie europejskim, i nie od dziś i nie od wczoraj w odpowiedzi na te groźne chmury padło hasło obrony Polski i wewnętrznej zwaźcia sił... Jakąż szkoda, że wtedy, gdy na horyzoncie ukazało się widmo wojenne, oczy przywódców partii ludowej były zasnuwane bielmem! Bo czyż byłoby pogodźliwym z sumieniem narodowym propagandę strajku rolnego, akcję wygłodzenia miast, oporu mas chłopskich wobec zarządzeń władz, agitację za mnożeniem fermentów na wsi? Czyż byłoby to wszystko czynili, co przecież nie prowadziło do wzmożenia siły wewnętrznej Polski i jej powagi na zewnątrz?

Idea tego zjednoczenia odbywa od chwili, gdy ją wysunął na czoło wszystkich zagadnień Wódz Naczelny, pochód zwycięski, wnika w głąb społeczeństwa polskiego i rozprzestrzenia się w całym kraju, wszystkich warstwach ludności.

Zrozumienie dla tej idei wyraża się też w coraz bardziej konkretnych i realnych przejawach. Były bezsprzecznie takim przejawem ostatnie wybory parlamentarne, gdy wbrew „bojkotowym” hasłom partii politycznych frekwencja wyborów osiągnęła przeszło 67 procent i skupiła się przy hasle konsolidacji narodowej. Są również takim przejawem dokonywane własnie wybory samorządowe w gromadach wiejskich. Bo przecież fakt, iż w 80 proc. gromad wiejskich — wbrew opinii i agitacji działaczy stronnictw politycznych — wysuwana jest tylko jedna lista, dochodzi do uzgodnionej akcji wspólnej na rzecz racjonalnej gospodarki samorządowej — stanowi bezsporny triumf idei zjednoczenia w najszerszych masach ludności.

Z faktów tych wyrosła z pewnością w głowach przywódców partii ludowej świadomość, że pochód idei zjednoczenia jest

Po zamachach bombowych w Londynie

LONDYN. Cała policja brytyjska oraz Scotland Yard londyński, postawione na nogi zamachami bombowymi, gorączkowo poszukują zamachowców. Nad całym wybrzeżem angielskim rozłożono gęstą sieć kontroli. Wszyscy podejrzani podróżni są zatrzymywani. Detektywi i policja przeszkadzają wszystkie porty i miejscowości, zamieszkałe przez emigrantów irlandzkich. Obława ta jest jedną z największych w Anglii w ciągu ostatnich lat. Specjalną ochroną policyjną otoczono wszystkie elektrownie, gazownie, wodociągi, koleje, tramwaje oraz inne obiekty użyteczności publicznej. Silne posterunki policyjne pilnują Whitehall, gdzie — jak wiadomo — znajdują się gmachy ministerstwa i inne centralne urzędy państwowe. Downing Street, gdzie znajduje się siedziba premiera brytyjskiego, jest pilnowana przez policję, poddającą bacznej obserwacji wszystkich przechodniów.

Premiera odwiedził minister spraw w-

wewnętrznych sir Samuel Hoare dla omówienia sprawy zamachów bombowych. Policja ustaliła już podobno, że sprawcami wszystkich zamachów, do których należy dodać jeszcze dzisiejszy zamach bombowy w elektrowni w Birmingham, byli sympatycy irlandzkich rewolucjonistów, działających pod nazwą „irlandzkiej armii republikańskiej”. Zamachy te miały być demonstracją na rzecz zjednoczonej Irlandii. Londyński Scotland Yard poszukuje obecnie 6 ludzi, w tym 4 Irlandczyków, przybyłych ostatnio do Londynu z Irlandii.

W Bellaście, stolicy północnej Irlandii, panuje niepokój. Miasto jest silnie strzeżone. Lord Craigavon, premier północnej Irlandii, przebywający na kuracji na Cejlonie, powie-

domiony został drogą radiową o groźnym przebiegu wypadków. Pod Liverpoolem dzieci znalazły pod słupem z przewodami elektrycznymi rozterwaną przez wybuch skrzynkę, do której drutem przytwierdzony był zegar. W samym Liverpoolu, gdzie mieszka około 100 tys. Irlandczyków, policja rozłożyła specjalną kontrolę nad dokami, do których zawijają wszystkie statki z Irlandii. Na wielkim wiecu ludowym miasta wezwał rząd, by zmienić ustawę imigracyjną, pozwalającą obecnie na osiedlenie się w Liverpoolu 5 tysiącom Irlandczyków rocznie. Również w Manchesterze ustanowiono specjalne pogotowie policyjne. Szczególnie pilnowany jest bardzo ważny kanał manchesterski.

PRZY WADLIWEJ **Minerogen F.F.** Apteka Mazowiecka
PRZEMIANE MATERII   Warszawa, Mazowiecka 10

Rada Ligi Narodów omawia konflikt wojenny japońsko-chiński

GENEWA. Wczorajsze posiedzenie Rady Ligi Narodów poświęcone było w głównej mierze sprawie apelu rządu chińskiego. Dłuższe przemówienie wygłosił przedstawiciel Chin p. Wellington Koo. W konkluzjach przemówienia domagał

się on, aby Rada zaleciła poszczególnym państwom wydanie szeregu zarządzeń, mających m. in. na celu bojkot towarów japońskich, embargo na dostawy do Japonii itp. Poza tym Rada miała zalecić państwom udzielenie Chinom wydatnej

pomocy. Delegat chiński żądał również utworzenia komitetu koordynacyjnego, mającego się zająć uzgodnieniem ewentualnych zarządzeń.

Rygory dekretu o dyscyplinie pracy

MOSKWA. Wprowadzenie w życie dekretu o dyscyplinie pracy odbywa się z całą surowością prawa. Przed dwoma dniami komisar ciężkiego przemysłu Kaganowicz oddał pod sąd dyrektorów i naczelników za pobłażliwe traktowanie robotników, wykraczających przeciw dyscyplinie pracy. Onegdaj opublikowane zostały dwa rozkazy komisarza przemysłu maszynowego Lwowa i komisarza przemysłu spożywczego Kabanowa. W rozkazach tych zostało stwierdzone, że w całym szeregu fabryk i przedsiębiorstw zdarzają się liczne wykroczenia robotni-

ków przeciwko dyscyplinie, spóźnianie i niezjawianie się do pracy. W obu wypadkach kilkunastu dyrektorów zostało usuniętych ze stanowisk i oddanych pod sąd za pobłażania robotnikom, niestosującym się do nowego dekretu o dyscyplinie pracy.

Zwalnianie dyrektorów i naczelników ze stanowisk i oddawanie ich pod sąd robi wrażenie czystki aparatu administracyjnego, przeprowadzanej nie na podłożu politycznym, lecz w myśl usprawnienia aparatu kierowniczego.

W dalszym ciągu posiedzenia dyskutowano nad raportem komisji mandatowej Anglii. W czasie dyskusji przedstawiciel Anglii zażądał, aby komisja mandatowa zebrała się jeszcze przed najbliższą sesją Rady Ligi Narodów celem zajęcia się sprawami palestyńskimi. Żądanie delegata Anglii przyjęto do wiadomości.

GENEWA. Na poufnym posiedzeniu Rady Ligi Narodów powołała do życia komitet rzeczywiznawców dla badania zagadnień demograficznych. Polskim członkiem komitetu mianowany został p. J. Smoleński.

niewpomyślny. Świadomość ta posiada swoje znaczenie. Trudność leży jednak w tym, że z wspomnianą świadomością nie idzie w parze odpowiednie przeobrażenie w sposobie myślenia politycznego. Pod tym względem pozostało wszystko po dawnemu. A więc najpierw: owo szukanie dziury w całym. Jedną z rezolucyj wytyka różne błędy polskiej polityki zagranicznej. Mowa tu konkretnie o ostatnich przemianach w Środkowej Europie i udziale w nich Polski. Doprawdy niewiadomo, o co ludowcom chodzi. Wiadomo, że przed zajęciem Zaolzia byli przeciwni wszelkim ostrzejszym posunięciom wobec Czecho-Słowacji. Potem manifestowali radość z powodu powrotu Zaolzia i występowali kategorycznie przeciwko tym, którzy radość

ich poddać chcieli w wątpliwość. A teraz... biadola znnowu, że to jednak nie dobrze, że Niemcy rozrosły się do znaczenia pierwszorzędnej potęgi itd. Opozycja jest w szczególniejszym położeniu! Może zawsze chcieć, aby wszędzie, na każdym punkcie, na każdej pozycji było dobrze, może nie liczyć się z realizmem układu rzeczy i zdarzeń, może wymagać, aby bilans każdego resortu zawierał tylko aktywa, może uprawiać „krytykę dla krytyki”.

Ten brak realizmu w ocenie rzeczywistości to najistotniejsza cecha dawnego sposobu myślenia politycznego. Odnaczają się nim niektóre wnioski Rady Naczelnej i ludowców, jakkolwiek punkt wyjścia rozważań był słuszny i odpowiadający duchowi czasów

Praca i oszczędność do dobrobytu!
KSIAZECZKA OSZCZEDNOSCOWA
KOMUNALNEJ KASY OSZCZEDNOSCOWEJ
POWIATU KATOWICKIEGO
KATOWICE, BIALOSTOCKA 5
Loket ponad 25.000.000 zł — Kont ponad 27.000
Majutka własnego ponad 2.500.000 zł

Pogoda na czwartek
Chmurno z przejaśnieniami, miejscami drobny deszcz. Umiarkowane wiatry z południowego zachodu. Nadal ciepło. Rano mgliście.

Milionowe sumy na dozbrojenie Holandii

AMSTERDAM. Holenderski minister sprawek wojakowych van Dijk opisał artykuł w „Suradajach Handelsblad” poświęcony sprawie dozbrojenia Holandii.

Wskazując na konieczność podniesienia uzbrojenia Holandii, autor wysuwa na czoło szczególne znaczenie, jakie przypada flocie, jako łącznikowi między metropolią i koloniami. Program na najbliższy okres czasu przewiduje budowę: 2-eh krążowników, jednego przewodnika floty, 4-eh wielkich kontrolerpedowców, 9-ciu łodzi podwodnych, 3 kanonierki i wielkiej liczby mniejszych jednostek. M. in. wiele motorowych torpedowców. Poza tym wybudowane będą liczne samoloty. Budowa większości tych nowych jednostek ma być ukończona w r. 1941. Będą one przeznaczone głównie dla Indii holenderskich. Koszt osobno wynosi 170 mil. guldenów. Równocześnie podjęte będą wysiłki o wykształcenie

nowych załóg. Odnowienie floty potrwa jednak kilka lat.

Przechodząc do sprawy wojsk lądowych min. van Dijk pisze m. in. że liczba rekrutów została podniesiona o 80 proc. Na zakup

nowoczesnego sprzętu wojakowego i broni przeznaczono 140 mil. guldenów. Wzrostających wreszcie ma być szereg nowych naczyni obronnych na brzegach Morza Północnego i na granicach lądowych Holandii.

Młodzież przykładem ofiarności na szkolnictwo polskie zagranicą

WARSZAWA. Rok rocznie w okresie akcji zbiorczej na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, wzorem ofiarności na polskie cele oświatowe, poza granicami kraju jest młodzież szkolna i nauczycielska. Dość powiedzieć, że w okresie od 1930 do 1938 r. na terenie szkół w całym kraju zebrano ogółem na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą prawie 34 miliona zł. Na sumę tę składają się ofiary zebrane z groszowych dobrowolnych składek zarówno dlatyw szkolnej, jak i nauczycielskiej oraz rodziców.

W r. od początku akcji zbiorczej minęło zaledwie 8 dni. Na konto Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą w PKO. (nr.

21895) poczęły już napływać ofiary pieniężne. Jak dotąd, wzorem lat ubiegłych wśród tych ofiar wysuwają się na czoło szkoły. Pierwsze 100 zł wpłaciło 9 państwowych i prywatnych gimnazjów, liceów i szkół powszechnych Krakowa, Kielc, Okrusza, Dąbrowy Górniczej, Chojnic, Krzemieńca, Bilezy i Węgnań. Niewątpliwie starsze społeczeństwo zachęcone gorącym przykładem młodzieży i działaty szkolnej żywo reagują na apel komitetów zbiorczy na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, również hojnie pospieszy ze złożeniem ofiar pieniężnych na polskie cele oświatowe poza granicami kraju.

B. premier Brodyj opuścił więzienia

BUDAPEST. Jak donosi „Posti Hirlap” z Ungaru, władze czecho-słowackie pod naciskiem zagranicy zwolniły z więzienia b. premiera Rusi podkarpackiej Brodyja. Na sądzie władz czeskich, by uznać obecny rząd karnatorski, Brodyj odmówił odwołania, podkreślając, że nie może się ponowić z myślą, by narodem jego radzili ludzie, narodowi temu zupełnie obcy. Ponieważ Brodyj nie zgodził się również na opuszczenie granic Czechosłowacji, władze czeskie zabroniły mu wydalania się poza Praag, gdzie codziennie musi się meldować na policji.

Najistotniejsza forma udzielania pomocy bezrobotnym — to praca

Zakończenie obrad 22 rady CIE.

KRYNICA. Po zakończeniu sprawozdawczej części obrad omówiono wczoraj program prac na rok bieżący ze specjalnym uwzględnieniem kwestii letniej olimpiady studenckiej — organizowanej przez Niemcy, i szmowej, organizowanej przez Norwegię.

Punktem ostatnim i najważniejszym 22 rady obrad CIE. były wybory, w wyniku których na wniosek p. Lemiełda, prezesa związku studentów Francji, obrano przez aklamację Jerzego Przedsiedzielnego, prezesa polskiego akademickiego związku zblizenia międzynarodowego „Liga”. Wybór ten jest dużym

sukcesem Polaków. Stanowiska prezesa tej organizacji, łączącej 2.000.000 studentów wszystkich części świata, zajmowali: poprzednio: 3 Francuzi, 3 Anglitcy, 2 Włosi, 1 Łotysz i dwaj Polacy. Obecny prezes jest 2-cim Polakiem, zajmującym to stanowisko. Poza tym do władz CIE. wybrano obok wiceprezesa i 10 różnych narodów 2-eh Polaków: p. Zbigniewa Platowskiego do komisji finansowej i Aleksandra Piłarskiego, prezesa centrali AZS do komisji sportowej.

W nodkach wieczornych odbył się uroczysty bankiet, wyłany przez delegację polską na cześć uczestników obrad.

Podczas bankietu przemawiali: obecny prezes CIE. Jerzy Przedsiedzielnki, b. prezes CIE. p. Deforma oraz przedstawiciele władz miejscowych.

Nakręcony przez biuro filmowe „Ligi” film aneclajny z uroczystości i całego przebiegu rady wyświetlono podczas balu w Domu Zdrołowym. Wywołał on wśród wszystkich członków delegacji wielkie zainteresowanie, gdyż w innych państwach szkole filmów krótkometrażowych nie są tak dobrze rozwinięte.

Sytuacja na froncie hiszpańskim

SALAMANKA. Komunikat kwatery głównej wojsk gen. Franco ogłoszony w nocy, podaje:

Oddziały nasze ponęły się o 10 km. w głąb kraju, zajmując szereg miejscowości w prowincji barcelońskiej. Zdobyte zostały okręgi Aquilla, Pavia, Guardiola, Valfogona de Recoucourt, Llorach, Saint Antoni Oriola, Segonta, Belmont, Montello, Villameva, Vilsgraseta. Na odcinku wbrzeża zajęto Vallespinosa i Sante Creus z klasztorami te same nazwy.

Na odcinku północnym zajęto wzgórze na północy i południu okręgu Pont, który został całkowicie opanowany. Podczas oczyszczania z nieprzyjaciela strefy nadbrzeżnej w nasze ręce wpadł znaczny zasób materiału wojakowego. Wzięto do niewoli 2.000 jeńców.

W dalszym ciągu komunikat powtarza ogłoszone zaprzeczenie fałszywych wiadomości nieprzyjacielskich, wskazując, iż mają one na celu jedynie cele propagandowe.

KATOLICY I WOJNA HISZPAŃSKA

RZYM. Opinia faszystowska z zadowoleniem powitała artykuł, jaki ukazał się na łamach watykańskiego „Osservatore Romano” na temat stanowiska pewnych kół katolickich wobec wypadków w Hiszpanii. Artykuł ten, przedrukowany w obszernych streszczeniach przez dzienniki włoskie, poświęcony był odczytom, jakie wygłosił w Lille i Roubaix prof. dr Mendizabel, b. profesor prawa w Owiado i prezes hiszpańskiego komitetu do spraw pokoju domowego w Hiszpanii. W konkluzji swych odczytów prof. Mendizabel oświadczył, że katolicy mają swobodny wybór w okazywaniu sympatyj jednej lub drugiej stronie, walczącej w Hiszpanii. „Osservatore Romano”, dezaprobuując stanowisko pisma katolickiego

„La Croix” za ogłoszeniem odczytu i pozwalając się na różne wystąpienia Papieża i 1st biskupów hiszpańskich, stwierdza, że dawanie katolikom swobodnego wyboru w okazywaniu sympatyj dla stron walczących w Hiszpanii byłoby dowodem zatracenia różnicy pomiędzy złym a dobrym.

Na zdjęciu widzimy ministra spraw zagranicznych Węgier Csaky'ego podczas rozmowy z kanclerzem Hitlerem. Obok po prawej stronie minister Ribbentrop.

Rozwój współpracy włosko-jugosłowiańskiej

RZYM. Omawiając wizytę min. Ciano w Jugosławii, Gayda, pisze na łamach „Giornale d'Italia”, że po wszystkim tej należy spodziewać się przede wszystkim rozwoju politycznej, gospodarczej i kulturalnej współpracy włosko-jugosłowiańskiej, której podstawą jest układ z marca 1937 r. Działalność tego układu ujawniła się szczególnie wyraźnie w okresie kryzysu czecho-słowackiego, gdy Jugosławia nie uległa presji Francji i odmówiła zarządzeń mobilizacyjnych w obronie Pragi. Ponadto Jugosławia doprowadziła do znacznego polepszenia stosunków z Węgrami. Wobec załatwienia wszystkich bezpośrednich zagadnień politycznych pomiędzy Rzymem a Białogrodem, przewidy-

wać należy obecnie nasilenie rozwoju stosunków gospodarczych i kulturalnych.

Wskutek sankcji eksport Jugosławii do Włoch spadł z 181 milionów lirów w r. 1935 do 69 milionów w roku 1936. Po okresie sankcyjnym eksport ten podniósł się w r. 1937 do 253 milionów. Jednakże w pierwszych 11 miesiącach 1938 r. wynosił tylko 136 milionów lirów. Natomiast eksport włoski do Jugosławii wynosił w 1935 r. 100 milionów, w r. 1936 — 45 milionów, a w 1937 192 milionów, a w ciągu 11 miesięcy 1938 r. 196 milionów. Cyfry te dowodzą, że oba gospodarstwa narodowe Włoch i Jugosławii mają charakter uzupełniający i że współpraca handlowa ma duże szanse rozwoju. Ponadto Jugosławia, która buduje dziś drogi

PODZIĘKOWANIE
Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę
śp. Romanowi Zgolowi
a swiętca ku. Krępkowi za słowa pociechy, wstąpieniom domów, swiętce kupieckiemu, Cesarzomom Krzyżowi i wszystkim krewnym, przyjacielom i znajomym z Wielkich Hajduk i Nowego Bytomia — składają tą drogą serdeczne „Bog zapłać”
(191) RODZINA ZGOLL

POŻAR GAZU ZIEMNEGO

JASŁO. W dniu wczorajszym nastąpiło zapalenie się gazu ziemnego, wydobytającego się przy budowie szybu naftowego „Polmin” w Hankówce koło Jasła. Pożar trwał przez całą noc, gdyż z powodu znacznej głębokości szybu dochodzącej do 1300 m. zagaszenie płonącego gazu ziemnego, natrafiało na duże trudności. W godzinach rannych pożar udało się ugasić dzięki umiejętnej akcji kierownictwa szybu Sam szyb nie uległ większemu uszkodzeniu. Należy podkreślić, że koszty budowy szybu wyniosły do chwili obecnej ponad 300 tysięcy złotych.

POPŁOCH WŚRÓD ŻYDÓW SŁOWACKICH

BRATYSŁAWA. Zapowiedź słowackich kół rządowych wydania w niedługim czasie ostrych zarządzeń antyżydowskich wywołuje popłoch wśród Żydów słowackich. Żydzi masowo przechodzą na katolicyzm i inne wyznania chrześcijańskie, których duchowni urządzają dla nich specjalne kursy. Ze strony słowackiej odzywają się coraz częściej ostre protesty przeciwko takiemu postępowaniu Żydów. Przejście Żydów na chrześcijaństwo nie jest rozwiązaniem kwestii żydowskiej.

DEMONSTRACJA PRZECIW GEN. PRCHALI

HUSZT. W Huszcie odbyła się demonstracja przeciwko mianowaniu gen. Prchali ministrem „rządu” Rusi Podkarpackiej. Wystosowano do gen. Prchali depesze, wzywającą go, aby nie przyjął powierzonego mu stanowiska. W tutejszych kołach nominacja gen. Prchali przedstawiana jest jako próba rozszerzenia wpływu czeskich na Rusi.

KATASTROFA SAMOLOTU

PORT DARWIN (Australia). Samolot komunikacyjny uległ katastrofie podczas lotu z Katherine do Adelaidy. Wszyscy jadący, mianowicie 3 członków załogi i jeden pasażer ponieśli śmierć na miejscu.

NIC O GDAŃSKU NA RADZIE LIGI NARODÓW

GENEWA. Onegdaj odbyło się piąte posiedzenie komitetu trzech dla spraw gdańskich z udziałem wysokiego komisarza Ligi Narodów Burckhardta. Jest już dziś niewątpliwie, że sprawa gdańska nie wejdzie na porządek dzienny Rady Ligi Narodów.

FUNDUSZ POMOCY GOSPODARSTWA DLA PRYZRANICZA

Wydział Wojewódzki utworzył przy Starostwie Krajowym w Poznaniu Fundusz Pomocy Gospodarczej dla Przyzranicza w wysokości 300 tys. zł. Z Funduszu tego mogą korzystać Polacy, zamieszkali w powiatach przyzranicznych, jak również instytucje i organizacje tam pracujące.

W oczach obcego obserwatora...

Jak przedstawia się polska rzeczywistość tym obcokrajowcom, których zadaniem — jako sprawców — jest obserwowanie naszych stosunków wewnętrznych?

Hardo charakterystyczny i cenny przyczynek w tej mierze otrzymujemy z ręki warszawskiego korespondenta „wielkiego piśmiennictwa” „Hamburgher Fremdenblatt”, który w formie dialogu próbował zobrazować główne prądy i nastroje, burzące obecnie społeczeństwo polskie. Pisarzyna i barwna ta relacja zasługuje, by się z nią zapoznali również i czytelnicy polscy.

To też podajemy ją w przekładzie — w dosłownym brzmieniu:

— Pij bracie, rzekł urzędnik magistratu Jan Dąbrowski. — Mieliśmy dobry rok. Polska powiększyła się o tysiąc kilometrów kwadratowych i będzie dalej rosła. Pokazaliśmy innym, że jesteśmy mocarstwem, z którym należy się liczyć. Spójrz przez okno. Ulica, na której jeszcze przed tygodniem grzeźli w błocie, została świeżo wyasfaltowana. Wszędzie nowe domy. Czy nie mieszkać teraz pięknie? Z gorącą wodą i centralnym ogrzewaniem, zupełnie jak na zachodzie Europy.

— Fasada, wszystko fasada — odparł ziemianin Stanisław Kozłowski i wychylił kieliszek. Pięknie budowlaliśmy. Zanim dom był gotów groził zawaleniem, bo się okazało, że fundamenty były za słabe. Ciepłarnia atmosfery panuje w tej warszawskiej gorącej budowlance. A u mnie na wsi wciąż ta sama niedza. Ba, coraz większa, bo przybywa ludzi, ale nie przybywa dochodów. Chłopi żyją jak bydo i dojrzejają do komunizmu.

— Przesadzasz, Stachu. Naprawdę u nas dużo się robi. Centralny Okręg Przemysłowy i plany inwestycyjne dostarczają pracy. Niebawem odczujemy brak inżynierów. Nasz stan kupiecki też rozbudujemy, gdy się pozbędziemy żydów przez emigrację.

— Ba, gdyby tak był! Nie mogę wieprza sprzedać bez żyda. A wino tego ponosimy wyłącznie my sami. Pojeżdż do Wschodniej Małopolski. Nie znajdziesz tam żyda na wsi. Organizacja ukraińskie zlikwidowały żydowskie pośrednictwo. Ale do tego trzeba solidarności narodowej i dyscypliny. A na to nie możemy się zdobyć.

— Jesteśmy jednak na dobrej drodze. Jedną zasługę trzeba przyznać Sławojowi-Składkowskiemu, jako szefowi rządu — wprowadził porządek! Więcej się pracuje i jest już u nas czystość. Pomyśl, ile dróg w ostatnim czasie u nas zbudowano, tak wzmógł się ruch komunikacyjny. Nasza armia została nowoczesnie dobrojona. Dotrzynamy kroku.

— W to chyba sam nie wierzysz. Trochę kłamał i samochodów, które teraz produkujemy, nie mogą przecieć wytrzymać porównania z produkcją naszych sąsiadów. Wciąż jeszcze są u nas zarządy miejsc, nie posiadające własnych telefonów, tak iż burmistrz musi telefonować z apteki w sąsiedztwie. Wciąż jeszcze zimą zaprzestajemy komunikacji lotniczej na liniach krajowych, gdyż się ona nie opłaca. Różnica między nami a sąsiadami zwiększa się, a nie staje się mniejszą!

— Kłoby cię słyszał, Stachu, musiałby się dziwić, że Polska jeszcze istnieje. W dwudziestolecie państwa mogliśmy stwierdzić szereg sukcesów. Przypomnij sobie naszą politykę zagraniczną. Zmusiliśmy Litwinów do podjęcia stosunków dyplomatycznych. Czasi musieli nam zwrócić Zaolzie.

— Głóż to znaczy, jeżeli tymczasem Hitler zryknął dziesięć milionów ludzi i przesyła sto tysięcy kilometrów kwadratowych. Wspólnie granicy z Węgrami nie otrzymaliśmy. Przecież Karpaty-Ukraina stara się o to, by we wschodniej Galicji było wrzenie. Cały świat mówi dziś o tej kwestii ukraińskiej. Wpadliśmy tedy na pomysł, by zreperować drut do Moskwy. Co z tego wyjdzie? Z pewnością nie dobrego. Jesteśmy osamotnieni, jak nigdy jeszcze. Na Francuzów nie sposób liczyć, o tym wiemy od kryzysu czeskiego. Zostajemy przez olbrzymów formalnie zduszeni.

— Masz kompleks strachu i kompleks niższości wielu naszych rodaków. Zapominasz, że zarówno Niemcy jak i Sowieci mają w tym interes, by sobie nas pozyskać. To jest bezcenna korzyść. Także Zachód interesuje się nami, odkąd po świecie krąży plany ukraińskie. Tak prosta nie jest sytuacja, jak sobie wyobrażasz. Kto nad nami przechodzi do porządku, wstrząsa równowagą całej Europy.

— Mam wrażenie, że już od dawna weszliśmy z pozycji równowagi w pozycję falowania, a u niej można łatwo się wywrócić. Wzięliśmy udział w podziale Czechosłowacji. Czy sądzisz, że Czesi nie życzą nam również takiej operacji wedle zasad narodowościowości? Jakże chętnie powitaliby, gdybyśmy postradali trzecią część ludności i połowę terytorium państwowego. Nic, nie przekonasz mnie. Nasze położenie jest groźne. Ba, gdyby żył jeszcze Dziadek, byłoby może inaczej.

— Musimy też i bez Pilsudskiego rozwijać się. Uczył nas, byśmy opierali się tylko na własnych siłach. Popelniasz typowo polski błąd, że widzisz tylko to u nas, a dobro u innych. To pochodzi stąd, gdy się wciąż upra-

wia opozycję. Z tym trzeba u nas skończyć. Gdybyśmy nie mieli tylu narzekalskich i niepowranych indywidualistów, jak ty, już bylibyśmy stworzyli zjednoczenie wewnętrzne. Kto tego nie chce, trzeba go zmusić. Do wojny międzypartijnej nie wolno nam dopuścić wobec sytuacji międzynarodowej.

— Posługujesz się pojęciami, które nie wyrosły na polskim gruncie. W ten sposób nie można stworzyć ruchu narodowego. Co użył Obóz Zjednoczenia Narodowego? Po wyborach parlamentarnych obliczył, że właściwie nie istnieje więcej opozycja, a po wyborach samorządowych nagle ukazała się wykazala, że Obóz nie rozporządza większością.

NOŻYKI „ECLIPSE”

czere czas pieniądza i nerwy

A organizacja bez ludu jest martwym mechanizmem.

— Już mi weń tchnięmy życie! Wtedy będą w Polsce tylko dwa kierunki: narodowy i międzynarodowy, który wspólny z żydami utworzy „front ludowy”.

— A chłopcy?
— Również i stronnictwo ludowe będzie się musiało zdecydować: na prawo albo na lewo. Dziś już nie można się z tego wymigać. Zdrowe żywioły przyjdą do nas, reszta niech się dołączy do „frontu ludowego”.

— Tak sobie tylko wyobrażacie. U was znowu aparat administracyjny okaże się wszechwładny. Wtedy lud będzie stron! Nie umiemy budzić państwowo-obywatelskiego poczucia odpowiedzialności. Wychowujemy wprost do obojętności w stosunku do spraw publicznych. W okresie niewoli było państwo dla nas pojęciem świętym. Jakżeśmy ostygli! Zdobychamy się co najwyżej na przysłówowy polski słomiany ogień. Improwizujemy, zamast solidnie budować.

— Stachu, gdybyś nie był moim przyjacielem, powiedziałbym, że mówisz jak człowiek, dla którego zrobiono ustawę o ochronie państwa.

— To też jest obcy wzór, nie dopasowany do polskich stosunków.

— Gdy trzeba usunąć jakieś zło, stale mówi się o „polskich świętach”. by przeszkodzić w wyrwanym z korzeniami zła. Lęk przed śmiałyymi decyzjami jest polską tradycją, lecz jedną z tych, z którymi chcemy zerwać.

— Przebudujecie jeszcze nasz poczciwy stary polski dom tak, że nie będziemy się w nim czuli jak w własnym domu.

— Czy chcesz, by bajora zostały?
— Janie!

Wzburzenie między rozmówcami rośnie. Obaj przyjaciele uderzają pięściami w stół. Wygląda tak, jakby chcieli się rzucić na siebie. A potem padają sobie w objęcia, całują się i zapewnają się, że są jedynymi i najwerniejszymi przyjaciółmi.

— Za wiele słów, Janie, zapominamy, że chcemy przeczyć obaj, by w kraju panował porządek i dobrobyt.

Mówią, że...

Agencja ASI podaje, że po nieudanej, jak dotąd, próbie przelansowania projektu ustawy antyżydowskiej, podjętej przez posła Stocha, roli inicjatora w tej sprawie podjął się pos. Kieñcz z Wilna. Projekt posła Kieñcia zostanie w najbliższym czasie złożony do łaski marszałkowskiej i ma zaważyć przede wszystkim uzasadnienie, dowodzące, że treść projektu zgodna jest z ustawą konstytucyjną, czego, iak wiadomo, nie zawierał projekt posła Stocha. Z treści projektu pos. Kieñcia wynika, że nie jest on oparty na zasadach rasistowskich, bowiem z pełni praw obywatelskich w dalszym ciągu mają korzystać Żydzi, którzy bezspornie dowiedli czynami swoimi poiskości. Jeżeli idzie o wyznaczenie moższowe, to ograniczeniom — zgodnym z tym projektem — podlegać będą Żydzi w jednym tylko pokoleniu, oraz ich dzieci, iako wychowane w określonej atmosferze. Tenorem całego projektu ma być zasada, że Żydzi nie mogą pełnić funkcji, wymagających zaufania publicznego. Co do Żydów chrześcijan, nie będą podlegali ograniczeniom ci tylko, którzy, chrzest przyjęli przed 1918 rokiem; wszyscy inni traktowani mają być iako ludzie, którzy chrzest przyjęli z pobudek oportunistycznych.

W kołach politycznych Warszawy wyciąga z obrad Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego i uchwalonych rezolucji wniosek, że zwyciężył w całej rozciągłości kierunek b. marsz. Rataja, który jest przeciwny wszelkim nieobliczalnym eksperymentom stronnictwa. Zwolennicy ostrego kursu w Stronnictwie Ludowym na Radzie Naczelnej ponieśli porażkę. Należy tu nadmienić, że nie był obecny na Radzie Naczelnej prezes Stanisław Thugutt i dr Jedliński z Jarostawia.

Ag. „Echo” donosi: W kołach politycznych rozszedł się pogłosk, że w najbliższych dniach zberze się komisja sejmowa do sprawy zmiany ordynacji wyborczej i rozpocznie prace wstępne. Pośpiech ten miałby nastąpić pod naciskiem najwzyszych czynników w państwie, które do prac tych przywiązują wielką wagę.

Konstytucyjne zebranie Rad Nadzorczych Spółek Pszczyńskich

W dniu 18 stycznia 1939 r. odbyły się w Katowicach konstytucyjne zebrania obu Rad Nadzorczych Spółek Pszczyńskich, a w szczególności Spółki Akcyjnej „Książęce Kopalnie Pszczyńskie” i „Książęce Browary”. Prezesem obu Rad wybrano byłego Ministra Przemysłu i Handlu p. inż. Mariana Szydłowskiego, wiceprezesami: p. Aleksandra Hrabiego Hochberga i inż. Emilia Landsberga z Warszawy.

Jednocześnie Rada potwierdziła wybór zarządu obu spółek, powołując do zarządu Spółki Górniczej w charakterze prezesa i naczelnego dyrektora plk. Bellowskiego, a w charakterze członków zarządu: p. Kudlickiego, jako generalnego dyrektora finansowo-handlowego i p. Wyglendę, jako generalnego dyrektora administracyjnego. Do Zarządu Spółki Browarnianej wybrano jako prezesa i naczelnego dyrektora mjr. Pałucha, a jako członków — pp. inż. Ehrenberga, jako dyrektora handlowego i inż. Bielnicznego, jako dyrektora technicznego.

Po dokonaniu wyborów wygłosił p. inż. Marian Szydłowski przemówienie, charakteryzując przedsięwzięcie, przejęte przez obie spółki. W toku przemówienia podkreślił p. Szydłowski z uznaniem wysiłki, poczynione przez Radę i Pana Wojewodę Śląskiego w kierunku ustalania programu, zawierającego zasady usadowienia małałku pszczyńskiego i zapewnienia jego przedsiębiorstwom przemysłowym dalszej egzystencji i należytego rozwoju. W sprawie tej uchwalła Rada wniosek, wyrażający Radzie i Wojewodzie Śląskiemu wdzięczność i podziękowanie.

Rada uchwalila ponadto podziękowanie dla delegata Rady dla spraw pszczyńskich, p. mce. Mieczysława Chmielewskiego, za prace złożone w ustaleniu i wykonanie programu oraz zorganizowanie Spółek Pszczyńskich i postanowila, w celu zapewnienia sobie dalszej współpracy jego, prosić go o stałe uczestniczenie w zebraniach Rady i Prezydium.

Rada powołała wreszcie na prokurentów Spółki Górniczej pp. dyrektora Wotwlewskiego oraz Kazimierza Trzeciaka, Spółki Browarnianej — pp. Jana Kellera i Czesława Tucholskiego.

Ponadto Rada udzieliła pełnomocnictw handlowych w Spółce Górniczej pp. Drzewieckiemu, mgr. Gutynskiemu, inż. Elebertowi, Korzeniowskiemu, Małociej i Wolkowi; w Spółce browarnianej — pp. Panińskiemu i Szaydekwowi.

Zw. Chemików Polskich na Śląsku

W ostatnim tygodniu odbyło się w Katowicach konstytucyjne zebranie oddziału Śląskiego Związku Chemików Polskich. Zebraniu przewodniczył prof. Akademii dr A. Skąpski i mgr. Golce. W wyniku omówienia spraw zawodowych i fachowych chemików oraz konieczności objęcia ich organizacją zawodową utworzono zarząd Oddziału Śląskiego Związku Chemików Polskich w następującym składzie: prezes — Tad. Dobrowolski — Chorzów, wiceprezes mgr. J. Adamczka — Szopienice skarbnik — mgr. J. Wotowicz — Szopienice, sekretarz — mgr. L. Wnękowska — Chorzów. W skład komisji Rewizyjnej wchodzi: dr. Dziegielewski mgr. Lisak, mgr. Mazaczyński, a w skład Komisji Kwalifikacyjnej: mgr. A. Kania z Myslowic. W najbliższym czasie podjęcie zarząd Oddziału dalsze prace organizacyjne, zmierzające do konsolidacji ruchu zawodowego chemików na Śląsku. Złożenia nowych członków, absolwentów wyższych uczelni, kierować należy na ręce p. mgr. L. Wnękowskiej — Chorzów 1 „Ska-boferne” — tel. 409 01.

B. premier Flandin o stosunku Francji do Hiszpanii narodowej

PARYŻ. W ciągu swego przemówienia były premier Flandin oświadczył, iż sojusz francusko-angielski wystarczą zupełnie dla zapewnienia bezpieczeństwa Francji. Omawiając kwestię hiszpańską, b. premier wypowiedział się kategorycznie przeciw polityce interwencji w Hiszpanii, atakując rząd Frontu Ludowego za potajemne pomaganie hiszpańskiemu rządowi republikańskiemu. Drugi gabinet Bluma — oświadczył p. Flandin — pozwolił na sprowadzenie do Hiszpanii 50 tys. ton materiału wojennego. Debata nad sprawą hiszpańską odbyła się wśród dużego poruszenia, zwłaszcza, gdy następny z kolei mówca, deputowany prawicowy Taitinger oświadczył, że interwencja mocarstw zagranicz-

nych zaczęła działać najpierw na rzecz rządu barcelońskiego, a dopiero później na rzecz gen. Franco. Gdy oddziały powstańcze maszerowały na Madryt, natknęły się już wtedy na drugą brygadę międzynarodową. Uwierzę, że jest prawdą — oświadczył dep. Taitinger — iż pomoc włoska dla gen. Franco zdecydowana została dopiero w grudniu 1936 r., pierwsze zaś wylądowanie oddziałów włoskich na terenie Hiszpanii miało miejsce dopiero w styczniu 1937 r. Powyższe oświadczenie dep. Taitingera wywołało ogromny sprzeciw na lewicy. Deputowany Taitinger, jak i b. premier Flandin, stanął na stanowisku konieczności nawiązania przez Francję stosunków dyplomatycznych z Burgos.

Zjazd delegatów Polskiego Związku Zachodniego

Dnia 29 bm. odbędzie się w Katowicach Zjazd Okręgu Śląskiego PZZ., w którym poraz pierwszy wezmą również udział delegaci Kół PZZ. na Zaolziu. Zjazd poprowadzi Msza św. na intencję Sprawy Polskiej w Niemczech. Referaty na Zjeździe wygłoszą pp.: 1) Dyr. Zaleski pt.: „Stosunki polsko-niemieckie na tle obecnej sytuacji międzynarodowej”. 2) Dr. Szulczerwski pt.: „Dokonywanie i program prec Polskiego Związku Zachodniego na Śląsku”.

Dzień polityczny w świetle prasy

„PRAWICA” I „LEWICA”

„Gazeta Polska” w artykule wstępnym analizuje przemiany, jakie w układzie sił społecznych w stosunku do czasów przedwojennych. Przed wojną państwo utraciło siłę i siłę państwa posiadających: ówczesny „nacionaizm” pokrywał się z konserwatyzmem a młoda siła społeczna, niedopuszczana — zwłaszcza w państwach rządzących dynastycznie — do udziału we władzy, stanowiła ośrodek opozycji. Prawica — to były sfery stojące przy rządzie i monarchii, lewica — elementy nastawione wrogo wobec państwa, ostoję konserwatywnych interesów materialnych.

Państwo powojenne nie jest już organem wykonawczym klas posiadających. Stało się wykładnikiem interesu nadzędnego organizującym współdziałanie wszystkich warstw społecznych dla realizacji ogólnonarodowych celów.

W związku z tą nową sytuacją i nową rolą państwa powojennego, musiały ulec również przeniesieniu ideologiczne polityczne. Hale podziału i systemy organizacyjne. Utraciły też swój dawny przedwojenny sens określenia „prawica” i „lewica”, do których z takim niechętnościem wracają te partie polityczne, które zarówno pod względem politycznym, jak społecznym reprezentują stary, leżący w grzech porządek rzeczy. Grupy te w imię niepoprawnej rzeczywistości chciałyby koniecznicie cofnąć wstecz nasze życie i znaleźć się znów w swoim ulubionym układzie stosunków przedwojennych, w którym się urodziły i który byłby koniecznym warunkiem ich utrzymania się przy życiu.

Jest to bardzo charakterystyczny obraz, który wciąż obserwujemy w normalnych postaciach i pod flagą romantycznych hasł. Wszystkie partie przedwojenne w istocie rzeczy, a zupełnie wyznaczone i zgodne, socjaliści z jednej strony i a drągiej konserwatyści, chcieli cofnąć nasze życie polityczne do dawnego układu prawnicy i lewicy. Prawica miałyby się stać według tej recepty formacja reprezentująca ideały „narodowe”, związane z interesami warstw posiadających, a lewica, pod kierownictwem socjalistycznym ujęcia interesów klasowych, prowadzić miała młode warstwy społeczne przeciw interesom państwa i sfery posiadających, związanych w jedną całość. Nadbudowę tego pięknego i pobożnego walek społecznych i partyjnych, tworzyć miałyby — według zgodnej opinii socjalistów i zachowawców oraz innych partii politycznych starożytności — organizacja państwowa. Państwo, jako obserwator, arbiter i tylko strażnik bezpieczeństwa publicznego.

Cała ta koncepcja stanowi ukryty sens istotny wielu dyskusji prasowych i hasł rzuconych również w związku z ideą zjednoczenia narodowego.

„Wszystko to razem, cała akcja tego rodzaju nie mogła i nie może przynieść wyników. Życia cofnąć się w tył nie da i nie możemy bez wielkiej szkody dla życia polskiego wrócić do przedwojennego układu stosunków, do przedwojennej, ograniczonej roli państwa, ani do dawnego układu stronniczo, reprezentacyjnych przeciwstawne interesy społeczno-gospodarcze. Obóz Zjednoczenia Narodowego posiada ideologię opartą o tę koncepcję i rolę państwa, która została zarysowana w Konstytucji Kwietniowej i organizuje społeczeństwo do współdziałania na nowych podstawach, do wspólnych, nadrzędnych celów narodowych.

NIEMCY Z POLSKI NIE KWAPIĄ SIĘ DO GDANSKA.

W „Kurierze Warszawskim” czytamy interesującą korespondencję z „wolnego miasta”, z której wynika, że ta wolność w nazwie zawarta jest jednak bardzo ograniczona:

Przed paru latami miałem to ciekawą rozmowę z pewnym właścicielem domu w Gdańsku, Polakiem, który ze względu na rodzinnych chciałby zamienić go na dom w którymkolwiek z większych miast pomorskich.

Pomiędzy reflektantami byli i Niemcy. Ale cóż, gdy przyszło do zawierania ostatecznej umowy — właśnie ci Niemcy pierwsi cofnęli

się. „Proszę pana — nam w Polsce jest tak dobrze, tak spokojnie, tak mało płacimy podatki, że naprawdę nie aplaci się przenosić do Gdańska, gdzie i podatki większe kilkakrotnie, a i myśli swoje nawet trzeba zgłaszać i zaważać na ład rządzących star” — tłumaczył się przy tym (jak to pięknie pisał do tego, co powiedział niedawno w Sejmie p. premier Składkowski a propos b. posła Grünbaum: i narzekających żydowskich na nieteraźliwość polską).

Zresztą nie dziwnego, że Niemcy z Rzeczypospolitej nie krąpią się do przenosin do tutejszego rajsu pana Forstrowego. Nie brak niezadowolonych i wśród tutejszych Niemców. Wielki zdarzał się dobitnie tego przykład. Odbyło się np. w Gdańsku przed paru dniami zebranie organizatorów pikarzy. I gdy na salę weszli jeden z przywódców rządzącego stronniczo, członek senatu — nikt nie powstał na jego powitanie, ani nawet ręki nie podniósł i urzędowego podtrawienia się wypowiedział, a gdy dotknął tym dyktarzem w grubianki sposób dał wyraz swemu oburzeniu („Nie widzę tu narodowych socjalistów, lecz kupę opojów”), to zebrani wśród gwizdu i urgań opuścili salę.

Coś podobnego stało się też i na zebraniu właścicieli nieruchomości tak, że gdy na początku posiedzenia było paruset, w połowie już tylko 20—30 pozostało. Na sali... Reszta niezadowolona i oburzona opuściła ją.

W piątek, dnia 20 bm. o godz. 9 rano, w drugą rocznicę zostanie odprawiona w Kościele Garnizonowym przy ul. Wandy (nr 60) ul. Kopernika

ślabna msza św.
za duszę ś. p.

Aleksandra Szczepańskiego
o czem zawiadamiamy

żona, córki, syn

103

FRANCJA NIE WYSZŁE BRONI DO HISPANII

PARYŻ. Komisja wojskowa izby deputowanych odrzuciła obrzydliwym większością głosów wniosek komunistyczny domagający się otwarcia granicy francusko-hiszpańskiej i wysyłki broni do Hiszpanii.

KATASTROFA SAMOLOTU WOJSKOWEGO

MOGUNCJA. Samolot wojskowy, smuszony do lądowania w okolicy Raadenheim, na skutek oberwania się chmury, uległ katastrofie. Wszyscy 3 członkowie załogi ponieśli śmierć na miejscu.

Oślańnie telegramy

Min. Kaliński o sprawach pracowników pocztowych

WARZAWA. P. Minister Poczty i Telegrafów inż. E. Kaliński wygłosił w dniu 18-go bm. — na komisji budżetowej Sejmu przemówienie w którym między innymi omówił sprawy pracowników pocztowych.

Poruszone tu kwestie ujął — mówił P. Minister. Przygotowałem tu tablicę opozycji według stanu faktycznego. Jak widać jest tablica, mamy grupy opozycji od 1 do 11. Następnie kilka rodzajów pracowników o odmiennych zasadach opozycji i wreszcie tabele o agencjach. Agencji mamy trzy stonni, zaliczenie od obrotu. Razem jest agencji 2 877. W tym pierwszego stonnia — 875, drugiego — 1 581, trzeciego — 821. Ta ostatnia grupa agencji jest najgorzej płatna. Otrzymała ona 40 zł za służbę nocową, 20 zł za telefonowaną i jeszcze dodatek, co czyni razem 88 zł

mieściennie. Drugi i pierwszy stopień są już lepiej płatne. Średnio opoznienie pracowników statowych wynosi 171 zł. Listonosze wieśiacy są w tej grupie, która obejmuje 8 045 osób i pobiera płacę od kilkadziesiąt złotych do 110, jeżeli są na kontrakcie. Z chwilą stabilizacji wchodzi on w grupy opozycji i awansują na podstawie przepisów pragmatycznych, zależnie od ilości lat służby. Co do polityki wykszolenia stworzyliśmy pewne wymagania na wyższym poziomie, jednakowoż wobec pracowników zastępnych, pracujących lat kilkanaście, jesteśmy bardzo liberalni. Nie od rzeczy będzie podać nam pewne wyniki naszej z ostatnich miesięcy, które zostały wykonane dla poprawy bytu pracow-

ników. Ostatni awans dotyczył 25 proc. pracowników. Następnie slikiwidowano 10 grup urozniczenia dla pracowników umysłowych i 11-tą dla niższych funkcjonariuszy. Od 1 kwietnia 1938 r. wprowadzono szereg dodatków za specjalność. Dokonano odwołania w wysokości 3 milionów zł, co stanowi połowę jednorazowego poborów całego personelu. Wprowadzono prawie bezpłatne paczki żywnościowe. Wreszcie pracownicy nasi skorzystali z obniżenia podatku specjalnego, a ustawa skarbowa zawiera dalsze ulgi dla grup najniższych. W roku bieżącym awansować będzie 12 proc. naszych pracowników a tym, że niższe grupy awansują w większym procencie.

MELCHIOR WAŃKOWICZ U PANA PREZYDENTA R. P.

WARZAWA. Pan Prezydent R. P. przyjął Melchiora Wańkiewicza, który wręczył P. Prezydentowi specjalny egzemplarz swej pracy pod tytułem „Sztajfeta”.

SENATOR HASBACH U PREMIERA

WARZAWA. Pan Prezes Rady Ministrów sen. Stanisław Składkowski przyjął senatora Erwina Hasbacha, który przedłożył Panu Premierowi, w memorjalu, dotyczący spraw niemieckiej narodowości w Polsce.

OBRADY GABINETOWE W LONDYNIE I PARYŻU

LONDYN. Wczoraj w południe odbyło się na Downingstreet posiedzenie gabinetu pod przewodnictwem prem. Chamberlaina. W londyńskich kołach politycznych twierdzą, że na posiedzeniu tym Chamberlain słożył sprawozdanie ze swej podróży do Rzymu, zaś min. Halifax z rozmowy, przeprowadzonej w Genewie z min. Bonnetem.

PARYŻ. Wczoraj rano odbyło się pod przewodnictwem prem. Lebruna posiedzenie rady gabinetowej, na którym min. Bonnet omówił sytuację międzynarodową.

ZGON IWANA MOZŻUCHINA

PARYŻ. W posiadłości swej w Courbevoie zmarł Iwan Mozżuchin, jeden z najwybitniejszych aktorów filmu niemieckiego. Mozżuchin był z zawodu adwokatem, po rewolucji rosyjskiej zamieszkał w Paryżu, gdzie szybko zdobył sobie wzglę jako aktor.

TRZĘCI DZIENNIKARZ WŁOSKI ZGINĄŁ NA FRONCIE HISPANISKIM

RZYM. W czasie ofensywy w Katolonii poległ dziennikarz włoski, Mario Graubassin, pełniący jako ochotnik służbę w armii gen. Franco. Graubassin, będący redaktorem „Piccolo del Trieste”, jest już trzecim dziennikarzem włoskim, poległym w wojnie hiszpańskiej.

ZNAIMIENNY KAZAK

BERLIN. Wszystkim oficerom czynnym i rezerwowym armii niemieckiej oraz członkom organizacji b. kombatanów, wydano nakaz uczestniczenia w uroczystościach z okazji 80 rocznicy urodzin b. cesarza Wilhelma. Synom b. cesarza oraz liczącemu już 89 lat feldmarszałkowi Mackensowi nie będą czynione żadne przeszkody w udaniu się do Doorn.

BERLIN. Kancelarz Hitler przyjął z okazji 67-iej rocznicy utworzenia cesarstwa niemieckiego, go w nowym gmachu kanclerskim delegację, złożoną z 3000 młodych oficerów

Drugie przemówienie Min. Kościłkowskiego w Sejmie

WARZAWA. Na zakończenie debat komisji budżetowej Sejmu nad budżetem Ministerstwa Opieki Społecznej zabrał głos minister Kościłkowski, który w odpowiedzi na poruszone zagadnienia m. in. powiedział: Co do samorządu ubezpieczeń stanowisko moje od roku zeszłego w niczym się nie zmieniło. Jestem zwolennikiem wprowadzenia samorządu. Niestety może to nastąpić jednak tylko stopniowo ze względu na pewne trudności istniejące w samym świecie pracowniczym. Przystąpiłem do wstępnych prac w tym kierunku. Pierwszą była zamiana komisarzy w ubezpieczalniach, którzy byli elementem urzędniczym, na element społeczny. Drugim etapem jest powołanie rady ubezpieczeń społecznych przy Ministrze Opieki Społecznej. Utworzenie samorządu przewiduje przede wszystkim w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. W jakiej

formie będzie on skonstruowany, tego jeszcze w tej chwili nie mogę powiedzieć. W związku z tym poruszana była sprawa obniżenia składek. Sprawa ta nie dotyczy tylko mego resortu. Zainteresowane są tu w dużym stopniu także resorty gospodarcze. Sprawa ta jest dyskutowana w Ionie Rządu i nie chciałbym przesądzać, jaka będzie decyzja Rady Ministrów. Osobiście jestem skłonny dążyć do wygaśnięcia obniżki z dniem 1 kwietnia br. Problem zwiększenia zatrudnienia, to napewno sprawa o dominującym znaczeniu. Mam jednak świadomość, że w tych warunkach gospodarczych, w jakich państwo nasze się znajduje zrobiliśmy już olbrzymi krok naprzód w walce z bezrobociem. Sądzę, że wyniki tego są tak widoczne i wszystkim znane, że nie potrzebuję ich tu powtarzać. Zwrócono tu uwagę na zagadnienie dy-

skutowane również obecnie i w Ionie Rządu: Chodzi o tworzenie wielkich zespołów robotniczych i przerzucanie ich na roboty gospodarcze celowe. W chwili kiedy nastąpiło pewne uspokojenie na rynku pracy, kiedy Fundusz Pracy przestał być funduszem bezpieczeństwa publicznego, używanym dorywczo do rozładowania nastrojów wśród bezrobotnych, przystąpiliśmy do przerzucania dużej liczby robotników do prac, rentujących się z punktu widzenia gospodarczego. Rezultaty tej metody okazały się pozytywne. Oczywiście w tym systemie pracy musimy mobilizować do robót przede wszystkim samotnych. Gdybyśmy mieli wiele pieniędzy, to można by stworzyć liczne zespoły pracy złożone przede wszystkim z młodzieży i przerzucać je na różne roboty, zaś na mniej słu przy robotach samorządowych zatrudniać obciążonych rodziną. Jednak obracamy się faktycznie w granicach środków skromnych. Izby Pracy to orzech bardzo trudny do zgryzienia. Jak trudne jest to zagadnienie, niech świadczy fakt, że aczkolwiek już poprzednia konstytucja, obowiązująca bezmała 15 lat, miała przepisy wyraźnie powołujące Izby Pracy — to jednak cóż się z tym stało? Były rządy i parlamenty rozmaite, nie mogły one jednak nakazać tego zrealizować. Rzeczywistość stawiała przeszkody, których nie sposób było przełamać. Również i kilkakrotne moje próby zrealizowania tego problemu nie spotkały się z entuzjazmem ze strony przedstawicieli świata pracy. Zagadnieniem tym musimy się zająć w dalszym ciągu zajmować — zarówno Rząd jak i Sejm.

Co się tyczy robót publicznych, to w zagadnieniu zarobków dominuje — moim zdaniem — nie sprawa podwyższenia płacy dniówkowej, lecz zwiększenia liczby dniówek w tygodniu. Chodzi bowiem przecież o globalną sumę zarobków robotniczych.

Milion radioabonentów w Polsce

WARZAWA. Oczekiwany od dłuższego czasu fakt osiągnięcia cyfry miliona radioabonentów w Polsce już nastąpił. Na podstawie kartalek agencji radiofonicznej, rejestrującej wszystkich radioabonentów na terenie całego państwa, ustalono protokolarnie, że cyfra abonentów radiowych w Polsce przekroczyła milion. Abonentem numer milion jest wójt gminy zbiorowej Drohomyliczy w powiecie stanisławowskim, p. Czesław Nowak, zgłoszony w agencji poczt. Lviviec. Zgodnie z zawołaniem p. Czesław Nowak otrzymał od Polskiego Radia — jako milionowy abonent — premię w wysokości 4 tys. zł. Pierwszą o-

sobą, która rozpoczęła marsz do drugiego miliona radioabonentów polskich jest p. Stanisław Lipowski, z zawodu nauczyciel, zamieszkały w Kamienicy Kościelnej w pow. wolkowskim. P. Stanisław Lipowski otrzymuje premię w wysokości tysiąca zł. Drugim spadkiem milionowego abenta jest pani Wacława Sobczyńska, robotnica, zamieszkała w Łodzi, zarejestrowana jako abonent nr 999 999 otrzymuje ona również premię 1.000 zł. Zapowiadane przez Polskie Radio nagrody dla najstarszych abonentów ogłoszone będą w dniach najbliższych.

Telefonem z Warszawy

Zespół posłów Akcji Katolickiej

W kuluarach sejmowych rozszala się wiadomość, że już w dniach najbliższych zorganizować się ma ostatecznie na terenie sejmu zespół posłów zblizonych do akcji katolickiej. Do zespołu tego wejśćby mieli również, za zgodą szefa Obozu, posłowie księża należący do OZN. Jednym z pierwszych projektów, jakie zespół wysunąłby na planum, to projekt ustawy antyalkoholowej. Projekt ten zmierza do przejęcia monopolu spirytusowego na produkcję większych ilości alkoholu zdanego do potrzeb technicznych z jednoczesnym zmniejszeniem ilości alkoholu konsumpcyjnego. Jest rzeczą wątpliwą, czy projekt ten spotkałby się z aprobatą ministerstwa skarbu.

DELEGACJE PRACOWNIKÓW PANSTWOWYCH U MARSZAŁKÓW IZB USTAWODAWCZYCH

WARZAWA. Pan Marszałek Sejmu prof. Wacław Makowski przyjął delegację Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych w osobach S. Kwiatkowskiego, prez. W. Kościłkowskiego, wicprez. J. Lebedowicza, sekretarza generalnego, J. Stawiarzkiego, członka zarządu. Pan Marszałek Sejmu przyjął także delegację Związku Nauczycielstwa Polskiego

ŻYCIE GOSPODARCZE

Czwartek, dnia 19 stycznia 1939 r.

Nowe kartele

W Biurze Kartelowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu zarejestrowano ostatnio kilka nowych karteli. Zawarta więc została umowa przemysłu elektrotechnicznego, regulująca zbył, ceny i warunki sprzedaży artykułów elektrotechnicznych; umowa, regulująca zbył kwasu solnego i soli glauberskiej oraz umowa co do węgla wywarowego. Umowa o zbycie kwasu solnego i soli glauberskiej została podpisana przez dwóch uczestników, a mianowicie Śląskie Kopalnie i Cynkownie w Katowicach oraz Polski Przemysł Ortowy w Warszawie. Umowa w przemyśle elektrotechnicznym obejmuje szereg poważnych firm.

Kronika gospodarcza

Krajowa

CZY NA ZAŁOŻENIU POWSTANIE FABRYKA DROŻDZY

Organizacje gospodarcze na Śląsku Zaolziańskim starają się o przyznanie na tym terenie koncesji na założenie drożdżowni. — Ponieważ mimo ponownego zawązania kartelu stan ilościowy zakładów wytwórczych nie został jeszcze ustalony — np. w C. O. P. buduje się fabrykę drożdży — starania te mają widoki powodzenia.

URUCHOMIENIE FABRYKI SPIRYTUSU W MOSTACH

Fabryka spirytusu w Mostach pod Cieszymem, zostanie — jak się dowiadujemy — w najbliższym czasie uruchomiona pod zarządem Cieszyńskich Zakładów Zamkowych.

RYNEK LOKAT, CZY BRAK ZAUFANIA

Ag. „Echo” donosi: Na rynku finansowym Polski odczuwa się nadal brak dobrych lokat dla kapitałów. Najlepszym tego dowodem jest w dalszym ciągu stosowanie przez szereg instytucji finansowych systemu udzielania pożyczek dla... urzędników. Tylko ci przy tym urzędnicy mogą się ubiegać o pożyczkę w danej instytucji finansowej, którzy są na posadach państwowych lub samorządowych.

CHWALEBNA INICJATYWA

Z dniem 23 stycznia br. rozpocznie się w lokalu Stowarzyszenia Kupców w Warszawie kurs dla sprzedawców branży włókienniczej. Kurs ten będzie trwał do 23 marca br., a wykłady odbywać się będą 2 razy tygodniowo w godzinach wieczornych. Program przewiduje: Towaroznawstwo, technikę sprzedaży, rozmowy z sprzedawcą, obsługę klienta, analizę rozmów sprzedażowych, reklamę detalisty, zasady rozmieszczania towarów i uproszczony rachunek.

Zagraniczna

WZROST ZAPASÓW CYNKU W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Produkcja cynku w Stanach Zjednoczonych wyniosła w grudniu r. ub. 41 800 ton, wobec 40 300 ton w listopadzie ub. r. Dostawy osiągnęły 49 000 ton, gdy w listopadzie ub. r. wyniosły 43 000 ton. Zapasy cynku w U. S. A. w końcu roku 1938 wyniosły 126 600 ton wobec 120 800 ton w listopadzie ub. r.

Z CZESKIEGO PRZEMYSŁU METALOWEGO

W radio praskim wygłosił generalny dyrektor „Skody” Ing. Pokorný odczyt na temat przyszłości czeskosłowackiego przemysłu metalowego. Omówił zmiany strukturalne, związane ze zmniejszeniem obszaru państwa, prelegent wskazał na konieczność specjalizacji i rozwinięcia eksportu zwłaszcza w dziedzinie elektrotechnicznej i maszynowym, których zapewni odpowiedni dopływ dewiz na pokrycie zakupu surowców.

Wiadomości giełdowe

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ W KATOWICACH

z dnia 18 stycznia

Ceny rozumiemy, że są to ceny standardowy węgla średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym (partie) w cenach KATOWIC (z 10% w. podatku).

CENY ORIENTACYJNE: Płatności jednolite czerwona 20,25—20,75, jednolite 21,25—21,50, zbierana 20,25—20,75, 2,20 16,75—16, Jednocień przemiałowy 17,50—18, pastewny 16,50—17, Owies jednolity 16,50—17, zbierany 16—16,25, Kukurydza 17,25—17,50, Mąka pszenna wyścielowa 0—30 proc. 30—32, 0—25 proc. 38, 41, gat. I 0—30 proc. 35,25—37,25, gat. I-A 0—66 proc. 33—34, gat. II 35—50 proc. 31,50—32,50, gat. III 30—65 proc. 31—32, gat. III 35—45 proc. 30—31, gat. III 50—60 proc. 27,50—29,50, gat. II-A 50—60 proc. 21,50—22,50, gat. II 60—66 proc. 20,50—21,50, gat. III 60—70 proc. 18,50—19,50, pastewna 12,50—13, razowa 0—95 proc. 27,50—28,50, żytnia wyjątkowa

Problemy gospodarcze Niemiec hitlerowskich

Zagadnienie rozwoju koniunktury w Niemczech, kraju pozbawionym złota, stanowi przedmiot dociekań ze strony nie tylko naukowców ale i polityków gospodarczych, którzy by — w miarę możliwości — pragnęli wzory niemieckie preplantować na własne podwórko. Temat zaiste kuszący. Bądź co bądź wypompowane Niemcy zdołały bez obcej pomocy wybrnąć z kryzysowych opresji i nawet rozwinąć u siebie dzięki metodom nakręcania koniunktury stan aktywności gospodarczej, nie spotykany w bogatych krajach zachodniej Europy.

Ciekawemu temu zagadnieniu poświęca swą książkę prof. Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie Swianiewicz.

Autor bardzo słusznie podkreśla doniosłą rolę, jaką w stosunkach niemieckich odegrały ogromne pożyczki amerykańskie, idące w miliardy marek. Pożyczki te, z których nie tylko nie spłacono kapitału, ale nawet w krótkim czasie zaprzestano płacenia procentów, pozwoliły przemysłowi niemieckiemu osiągnąć poziom techniczny, dystansujący nałepiej zainteresowane kraje Europy. Oibrzymi kapitał produkcyjny, tkwiący w wspaniale rozbudowanych fabrykach posłużył za bazę wyjściową dla polityki gospodarczej Niemiec hitlerowskich.

Politykę gospodarczą Niemiec hitlerowskich od r. 1933 podzielił prelegent na trzy okresy: 1) przejścia z depresji do ożywienia gospodarczego i likwidacji bezrobocia, 2) dozbiorzenia i 3) planu 4-ro letniego i przebudowy trzech wielkich ośrodków Rzeszy: Berlina, Hamburga i Monachium.

W pierwszym etapie, gdy aktualna była sprawa zatrudnienia 6 milionów bezrobotnych, zastosowana została na wielką skalę

METODA INWESTYCJI PUBLICZNYCH I POBUJENIA INICJATYWY PRYWATNEJ.

Przeprowadzona została wielka akcja

renowacji urządzeń, zastosowane zostały ulgi podatkowe i inne środki, zmierzające do ożywienia przedsiębiorczości prywatnej.

Autor szczegółowo omówił metody finansowania akcji nakręcania koniunktury w Niemczech w drodze zadłużenia krótkoterminowego, które później skonwertowane zostaje na długoterminowe. Podniósł znaczenie operacji wstępnego finansowania w drodze wystawienia specjalnych weksli, które ulokowane zostają na rynku finansowym, przez co odciążają się skarb państwa.

Podłożem etapu „Arbeitsbeschaffung” stała się

KONCEPCJA TWORCZEJ ROLI DEFICYTU BUDŻETOWEGO.

Niemcy uważali, że w warunkach wzrastającego bezrobocia, upadku produkcji, zwiększenia wydatków na bezrobocie, osiągnięcie równowagi budżetowej jest niemożliwe. Natomiast świadomy deficyt budżetowy może stać się czynnikiem twórczym, który spowoduje wzrost dochodu społecznego. Stąd koncepcja wielkich robót publicznych, związanych z renowacją i rozbudową urządzeń. Po etapie przełamania depresji przychodzi okres dozbiorzenia i ogromnych zamówień dla przemysłu. Wreszcie nadechodzi etap trzeci: realizacja planu 4-letniego.

W ten sposób ustala się w Niemczech pewien system polityczno-gospodarczy, skierowany przeciwko wszelkim prądom myślowym, związanym z doktryną klasyczną.

Investycje w Niemczech obejmują coraz nowe dziedziny, przy czym w odróżnieniu od okresu Stresemanna, kiedy finansowane były one przez pożyczki zagraniczne, obecnie finansowane one są przy pomocy pewnych procesów akumulacji wewnętrznej. Prof. Swianiewicz wskazuje na liczne trudności, związane z funkcjonowaniem tego systemu w Rzeszy. Najważniejsze niebezpieczeństwo

tkwi w możliwości wybuchu kryzysu. Niemieckie niebezpieczeństwo stanowi groźba załamania się rentowności, w wyniku pewnych zmian w układzie pomędzy poszczególnymi wielkościami rynkowymi. Warunkiem bardzo ważnym utrzymania całego systemu Rzeszy jest utrzymanie rentowności, również przedsiębiorczości prywatnej, co umożliwia lokowanie pożyczek na rynku prywatnym. W Niemczech istnieje też stale niebezpieczeństwo wzrostu cen. Gdyby to nastąpiło, cały system niemiecki mógłby runąć.

Problem cen wiąże się z problemem pieniądza. Wzrost cen oznacza wzrost emisji banknotów, załamanie zaufania do marki niemieckiej, jako do miernika wartości. W konsekwencji nastąpiłyby ucieczka do wartości rzeczowych, wycofywanie wkładów i Niemcy postawione by zostały w sytuacji inflacyjnej lub nawet hiperinflacyjnej, co doprowadziłoby do ogromnych trudności przy lokowaniu pożyczek na rynku prywatnym. Dlatego też w Niemczech utworzony został ogromny aparat reglamentacyjny dla regulowania cen i dookoła problemu cen skupia się Iwla część energii społecznej. Jest to metoda ściśle związana z całą strukturą gospodarczą Niemiec.

Należy też wziąć pod uwagę, że

NIEMCY, TO KRAJ WIELKICH PRZEMYSŁÓW INWESTYCYJNYCH.

Konieczne jest, ażeby te przemysły miały zapewnione rynki zbytu, któreby musiały istnieć raczej poza granicami kraju. Z tym wiąże się cały szereg problemów politycznych, m. in. problem kolonii, zagadnienie pozyskania krajów bałkańskich, jako rynków zbytu. Prof. Swianiewicz podkreśla też brak równowagi, przy obecnym systemie Rzeszy, między popytem a podażą. Popyt jest ciągle większy od podaży. To też usiłuje się regulować popyt, co wywołuje coraz większe komplikacje. Również w problemie płac, które są w Niemczech sżyłne, tkwi wielkie niebezpieczeństwo dla reżimu hitlerowskiego. Wzrost płac prowadziłby do wzrostu cen, produkcji, konsumpcji i wreszcie do systemu kartkowego, przypominającego okres wojenny.

JAK DŁUGO SYSTEM NIEMIECKI MOŻE SIĘ UTRZYMAĆ?

Jak dotychczas, tempo wzrostu dochodu społecznego w Niemczech jest tego rodzaju, że ciężar długów nie był przez życie gospodarcze zbyt silnie odczuwany. Ale należy pamiętać o tym, że wiele inwestycji jest nierentowych i że ewolucja stosunków idzie w kierunku niebezpiecznym dla Niemiec, zwłaszcza przy wzroście ciężaru obsługi długów publicznych.

Zdaniem prof. Swianiewicza możliwa są dwa wyjścia. Jedno wiąże się z zrealizowaniem przez Niemcy planów politycznych, odzyskania kolonii, opanowania pewnych obszarów rosyjskich i wciągnięcia w orbitę swych niepodzielnych wpływów państw bałkańskich. W tym wypadku sytuacja uległaby korzystnej zmianie na rzecz Niemiec, których przemysł pracowałby w dużej mierze na potrzeby inwestycji zagranicznych.

W wypadku, gdy wielkie plany polityczno-gospodarcze Niemiec się nie powiedzą, to polityka Rzeszy zmierzać będzie do sztucznego i przymusowego obniżenia długów. Nie wykluczone jest, że w tym wypadku, w pewnym momencie, Niemcy przestaną płacić odsetki od swych długów, nastąpi wzrost etatyzmu i załamanie się podstaw, na których opiera się gospodarka niemiecka, ale może to nie mieć skutków o charakterze rewolucyjnym.

Niepokojące zjawiska w dostawie węgla dla wsi

W ostatnich miesiącach wzrosło dość znacznie znaczenie wsi, jako konsumenta węgla. Obiaw ten związany jest w pewnej mierze z droższymi drzewa opałowego. Jak we wszystkich dziedzinach przemysłowych artykułów pierwszej potrzeby, pojemność rynku wewnętrznego założy przede wszystkim od konsumpcji wsi. W roku ubiegłym szeroką akcją zaopatrywania wsi w węgiel podjął Związek Gospodarczy Spółdzielni Rolniczo-Handlowych przez swych stu kilkudziesięciu członków — spółdzielni powiatowych i okręgowych. Spółdzielnie te okazały się dobrym aparatem do zaopatrywania wsi w węgiel.

Jednak zagadnienie to napotyka ostatnio na duże trudności. Teoretycznie akcja ta spotyka się z poparciem i obietnicami przemysłu węglowego, jednak w okresie wzmożonej konsumpcji podczas mrozów, spółdzielcze centrale handlowe

nie otrzymywały odpowiednich kontyngentów. Wysyłka węgla dla spółdzielni odbywa się z wielkim opóźnieniem, podczas gdy prywatni odbiorcy umieją się postarać, aby ich zamówienia były w pierwszym rzędzie realizowane. Kopalnie tłumaczą się brakiem wagonów oraz koniecznością uwzględnienia zamówień rządowych i ośrodków przemysłowych. Sprawa ta winna być w interesie ludności wiejskiej możliwie szybko wyjaśniona. Trzeba ustalić kto ponosi odpowiedzialność za te błędy organizacyjne w tak ważnej dla wsi sprawie.

W ubiegłych latach organizacja kopalnicza stała już na tym poziomie, iż dostawa węgla była w wystarczających rozmiarach zapewniona. Dziś stwierdzić możemy poważne pogorszenie tego stanu, co jest zjawiskiem prawdziwie niepokojącym.

Z CENTRALNEJ TARGOWICY W MYŚLOWICACH.

Na Centralnej Targowicy w Myślowicach sprzedano od 10 do 18 stycznia razem 1611 szt. zwierząt. Płacowo w dniu 16 bm. za 1 kg żywej wagi (ceny loco Targowica) łacnie z kosztami handlowymi: 1) Wół pełnomleczny, wycuczone 70—77 gr, młode mleczko, niewycuczone 61—63; Stądniki pełnomleczne, wyrosło najwyższej wartości różnej 66—73, pełnomleczko młodsze 50—54, młodsze odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 50—56; pełnomleczko wycuczone krowy i jałówek, najwyższej wartości do 7 lat 68—75, starsze wycuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki 61—67, m. erne odżywione krowy i jałówki 50—58; Cielęta najprzebieższe tuczone 85—91, średnie tuczone cielęta i najprzebieższe maki 78—84, mniej tuczone cielęta i dobre maki 62—72.

Z HUT i KOPALNĀ

Czwartek, dnia 19 stycznia 1939 r.

Jubileuszowy rok górnictwa organizacji Z. P. Z. Z.

15 stycznia br. w Katowicach-Zależu odbyła się podniosła uroczystość 10-cio lecia istnienia miejscowego oddziału Polskiego Związku Zawodowego Górników ZPZZ. Uroczystości, która zgromadziła licznych przedstawicieli miejscowych organizacji, władz głównych Związku oraz członków i ich rodzin rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym podczas którego chór górniczy Zależa pod dyktando sztygara Gągla wykonał pień religijny. Z kościoła uczestnicy uroczystości z pocztami sztandarowymi miejscowych organizacji półwłoskich, społecznych i zawodowych udali się na miejscowy cmentarz, gdzie prezes Grzelak Seweryn złożył u stóp pomnika na grobie powstańców śląskich piękny wieniec z szarfami o barwach narodowych. O godz. 15 odbyło się ważne zebranie oddziału pod przewodnictwem pierwszego prezesa Generalnej Federacji Górników p. Jana Macińskiego, który na organizacyjnym zebraniu przed 10-ciu laty również przewodniczył obradom. Zakończył zebranie krótkim przemówieniem prezes Grzelak. Po zatwierdzeniu wstępnych formalności sprawozdania z prac zarządu oddziału za ostatni rok składali prezes Grzelak, sekretarz Wozniak i skarbnik Buliński. Ze złożonych sprawozdań wynika, że oddział, który liczył kiedyś około 800 członków, a po uruchomieniu kopalni „Kleofas” spadł do liczby 250 członków obecnie — po częściowym uruchomieniu kopalni — liczy już ponad 500 członków i znajduje się na drodze dalszego rozwoju. W uznaniu dobrych wyników pracy starożarządu do nowego wybrano z małymi zmianami dotychczasowych członków z prezesem Sewerynem Grzelakiem, sekretarzem Augustynem Wozniakiem i skarbnikiem Bronisławem Bulińskim na czele. Podkreślił należy, że tak prezes Grzelak, jak i skarbnik Buliński mandaty swe pełnić będą już 9 rok z rzędu.

Po walnym zebraniu odbyła się druga część uroczystości związanych z jubileuszem

Zjazd kelnerów

W Cieszyńsku Zachodnim odbył się zjazd prezesów i sekretarzy Polskiego Związku Zawodowego Kelnerów Śląska Cieszyńskiego i Zagłębia Karwińskiego. Obrady zajął prezes St. Włodek, po czym krótki referat wygłosił delegat wydziału wykonawczego ZPZZ, p. Rzymian. W toku obrad prezesi poszczególnych oddziałów złożyli sprawozdania z działalności. Głównym punktem obrad była sprawa jednolitej umowy zbiorowej dla kelnerów i zarobków pokrewnych.

oddziału, a mianowicie uroczysta akademia, która zgromadziła ponad 700 uczestników. Z gości przybyli na akademię — poseł Franciszek Fesser, prezes główny Związku i pierwszy prezes oddziału górników w Zależu, sekretarz Okręgowej Rady Zawodowej ZPZZ w Katowicach mgr. Edward Wawrzon, poseł Franciszek Długiewicz, prezes katowickiego obwodu O. Z. N. prezes okręgowego zarządu Polskiego Związku Pracowników Samorządowych i Uczelnian Publicznej Jan Maciński, prezes oddziału pracowników umysłowych ZPZZ, w Zależu i współzałożyciel oddziału Robert Kluz, prezes ochotniczej straży pożarnej i T. C. L. p. Stefan Mielczarski i rewizor kopalni Kleofas p. Jan Karuga. W toku uroczystości przybył również generały sekretarz PZPG, p. Stefan Ryszowski, który dnia tego obecnym był na trzech walnych zebraniach oddziałów Związku. Obecny był także prezes miejscowego oddziału strażaków ZPZZ p. Andrzej Neuman. Zajął akademię prezes Grzelak witając gości, członków i ich rodziny. Z kolei chór górniczy ZPZZ pod dyktando sztygara Gągla odśpiewał bardzo pięknie kilka pieśni górniczych, przyjętych gorącymi oklaskami przez uczestników akademii. Z kolei sekretarz oddziału p. Wozniak Augustyn odczytał w sposób wyczerpujący i piękny opracowaną przez siebie kronikę 10-cio lecia oddziału, która w pełnym skupieniu i z dużym zainteresowaniem została wysłuchana przez zebranych. Dzieje oddziału w Zależu są niejako dziejami całego Związku, bowiem oddział ten powstał, jako drugi z kolei, pierwszy ufundował sobie sztandar i dostarczył wielu wybitnych działaczy związkowych. Po odczytaniu depesz gratulacyjnych — między innymi od Marszałka Sejmu Śląskiego i prezesa Rady ZPZZ w Katowicach p. Karola Grzeika i Tow. Polek w Zależu — życzenia okolicznościowe składali uczestnicy w akademii goście, a mianowicie posłowie Fesser i Długiewicz oraz pp. Maciński Jan, Wawrzon Edward i Stefan Mielczarski. Oficjalną część akademii zakończyło wygłoszenie przez córkę wiceprezesa oddziału Kozłowskiego pięknego i ujmującego wiersza autorstwa górnika Antoniego Joska. Na zakończenie uroczystości jubileuszowych oddziału w Zależu odbyła się zabawa taneczna poprzedzona kolacją spożytą wspólnie przez uczestników uroczystości.

Całość uroczystości wypadła okazale i będzie stanowiła jedną z piękniejszych kart w historii oddziału i życia jego członków.

W związku z jubileuszowym rokiem Polskiego Związku Górników ZPZZ podajemy kilka danych odnoszących się do życia tej organizacji wyrosłej z Generalnej Federacji Pracy, która skupiła w sobie element robotniczy śląski nie mogący się pogodzić z jawną i beztreścią opozycją, jaką w okresie pomajowym związki zawodowe uprawiały w stosunku do rządów Marszałka Piłsudskiego. Pierwszy oddział Związku powstał w Szopienicach, drugi w Katowicach-Zależu. Pełny rozwój organizacji przypadł na lata 1931-32. W tym czasie Związek liczył z górą 18 000 członków. Przyszły jednak lata kryzysu, które rozwój Związku częściowo zahamowały. Dziś organizacja górników ZPZZ dosięga liczby 30 000 członków zrępowanych w dwustu oddziałach rozrzuconych po całej Polsce. Górników zatrudniających w szeregach swych Polski Związek Górników ZPZZ liczy ponad 7 000 i około 3 000 górników zatrudnionych w kamieniołomach na Wokniu.

Strajk okupacyjny na kopalni Dorota

Sosnówiec, 18 stycznia.

Jak już informowaliśmy, na kopalni Dorota w Zagłębiu Dąbrowskim wynikł spór zarobkowy niezmiernie trudny do zlikwidowania ze względu na stanowisko kierownictwa tej kopalni. Interwencja miejscowego inspektora pracy nie dała nadziei wyników, które doprowadziłyby do likwidacji strajku. W tych warunkach doszło onegdaj do wybuchu strajku okupacyjnego na kopalni, przyczyną na dole kopalni znajduje się na ogólną liczbę 1040 robotników — 637 i na powierzchni stu robotników. Reszta robotników znajduje się poza

obrobek kopalni. Strajk ma przebieg spokojny. Strajkujący domagają się uwzględnienia ich żądań, a mianowicie zawarcia nowego układu zbiorowego gwarantującego robotnikom osiem procent podwyżki zarobków, cofnięcia wymogów i uregulowania warunków wypłaty zarobków, wreszcie należytego respektowania przedwzięcia robotniczego. Ponieważ warunki bezpieczeństwa na kopalni są trudne ze względu na duże ciśnienie, strajkujący robotnicy wybrali z spośród siebie komisję, która ma czuwać nad bezpieczeństwem okupujących podziemia robotników.

Z rynku pracy w rybnickim

W ostatnich dnia referat opieki społecznej w Rybniku zapośredniczył do pracy 129 robotników. I tak kopalnia „Szyb Jankowice” przyjęła 45 robotników, huta „Silesia” 80 robotników i fabryka skór w Rybniku 60 robotników.

Epidemia czy protest

Zanotowano masowe zgłaszanie zachorowań wśród robotników sowieckich. Jak wykazało przeprowadzone dochodzenie, miało to miejsce w największych fabrykach zarówno w Moskwie, jak i na prowincji, a liczba nagłych zachorowań wśród robotników sięga kilkuset tysięcy. W samym tylko Symferopolu na Krymie zgłosiło się do lekarzy ponad 2 000 robotników. Władze sowieckie szczegółowo badają każde zgłoszenie choroby, stwierdzając czy odpowiada ono letotnie prawdziwie, istniejąc bowiem przypuszczenie, że chodzi tu o nową formę protestu przeciwko zbyt rygorystycznemu stosowaniu nowych dekreto-ów o pracy.

Tegoroczną nagrodę literacką P. A. L. dla Młodych w wysokości zł. 2.000, — przysłał Jerzemu Andrzejewskiemu, którego widzimy na zdjęciu.

RODZICE POLSCY! Nadając dziecku swemu imię nie polskie, nakładacie na nie piętno obce, które w polskim otoczeniu później uważać będzie za nieuzasadnione ciężar.

PIERRE NORD

LINIA MAGINOTA

(Podwójna zbrodnia na linii Maginota)
Przekład autoryzowany z francuskiego

62) — Cicho!...
Szept rośnie, potężnie, przeobraża się w gwizd ostry, nieznośny. Kuntz robi jeszcze większy hałas, gwizdając na dziurce od klucza do składu broni. Nagle następuje straszliwy wybuch miny. To Aradantowi pękły bębniaki w uszach. Ale złowrogie śmiech młodzieńców zagłuszył i ten huk.
Oficerowie rozpoczęli dziki taniec dookoła łóżka.
— „Patrzcie — pomyślał Aradant. — To taniec trucieli. A przecież nie wszyscy są winni!”
Ale Anna Bruchot zawiązała mu dookoła szyi sznur od telefonu i ścisła... ścisła... Zaraz zemdleje.
Aradant twierdził później, że potwornym realizmowi swego snu zawdzięcza oddech energii, który nim wstrząsnął, gdy począł się już dusić. Ten oddech wyrwał go z letargu i pchnął w stronę drzwi balkonowych. Potknął się i upadł, zanim do nich dotarł, ale rozpaczliwie wyciągnięte pięści wybiły szyby. Głowa poszła za rękami. Pozostał w tej pozycji, jak skazaniec, nad którego karkiem cudem zatrzymał się nóż spadającej gilotyny.
Jeszcze długo musiał walczyć z potwor-

nym uczuciem nieości, ogarniającym zagazowanych. Od czasu, kiedy już nie śnił, przestał cierpieć. Przeciwnie — chciało mu się rozciągnąć wygodnie i czekać. Miał na to szaloną ochotę.
Ale podświadome poczucie niebezpieczeństwa sprawiło, że na czworakach wy dostał się przez wybitą szybę na balkon. Tutaj runął prawie bez zmysłów, ale chłód powstającego poranka powoli przywrócił mu władanie rozumem.
Gwizd pochodził z łazienki, Aradant wreszcie zrozumiał: wróg nie zadowolił się tylko wyspaniem truciizny. Wszedł także do pokoju kąpielowego, gdzie odkręcił kurki piecyka gazowego. Podszedł do okna, aby się przekonać, czy jest szczególnie zamknięte. Do kuchni wszedł zapewne, aby otworzyć gazomierz. To doprawdy cud, że ten drugi zamach się nie udał!
Nagle myśl zaniepokoiła kapitana. Przecież nie zasnął natychmiast po odejściu mordercy. Przypomniał sobie teraz, że chciał nawet pogonić za nim, że zbadał nocny stolik, że pomyślał o dalszej działalności, przewidzianej na dzień następny, zanim zmęczenie i wrazenia zmorzyły go. A więc z jakiego powodu zamachowiec nie odkręcił od razu rączki gazomierza? Nieomylnie po-

wonienie Aradanta, które odkryło subtelny zapach truciizny, byłoby tym bardziej wyuczono ułatwienie się gazu. Teraz więc, kiedy przypuszczał, że wróg jest już daleko, on prawdopodobnie był jeszcze zaczajony w kuchni. Brzęk złuszczonej szyby dał mu znać o niepowodzeniu jego zamierzeń... Mógł więc wrócić łada chwila!
Aradant przeżył chwilę prawdziwego szaleństwa. Spojrzał teraz na zegarek. Godzina trzecia minut dziesiątą. Nie tracił już czasu nawet na zdumiewanie się nad tym faktem. Odetchnął głęboko, zatkan nos palcami i wsunął się do pokoju. Gorączkowo chwycił rewolwer, który pozostał w łóżku, jednym niemal skokiem znalazł się w drzwiach, zbiegł po schodach bez najmniejszych ostrożności, pędem przebiegł salon.
Zatrzymał się dopiero na środku jadalni. W ciemne, kuchni ktoś potrącił krzesło. Lekki szmer i cichy trzask uświadomiły go, że przeciwnik odbezpieczył pistolet automatyczny.
Kłamka zamkniętych drzwi kuchennych zniżyła się i podniosła, po czym znieuchomiała. I nic więcej.
Wtedy między dwoma przeciwnikami, którzy szukali się wzajemnie z morderczym zaciekowaniem, oddzielili od siebie jedynie cienkimi drzwiami, rozegrała się następująca scena:
Każdy z nich słyszał przyspieszony oddech drugiego. Każdemu z nich potrzebne były tylko sekundy opanowania, aby zwyciężyć. Ich nerwy, zbyt już napięte, osłabły równocześnie i zawiodły w decydującym momencie.

Aradant lewą ręką oparł się o stół w jadalni. Starczyło mu jeszcze sił, aby podnieść prawe ramię i na ślepo wystrelić serię naboży w stronę drzwi, z odległości pięciu czy sześciu metrów.
Za późno. Drzwi z kuchni do ogrodu zamknęły się z hałasem. Tamten uciekł, zwyciężony. Ale Aradant osunął się ciężko na stół.
**ROZDZIAŁ XI.
Noc w forcie.**
Gdy trzech poruczników, wyraźnie zaniepokojeni, zjawili się nazajutrz przed domem kapitana, spotkała ich niespodzianka. Aradant oczekiwał ich na ganku, całkowicie ubrany do służby. Nie miał może wyglądu człowieka kwinającego zdrowiem, ale w każdym razie był bardzo wesoły. Wszyscy razem zjedli śniadanie w kasynie.
— Cieszę się bardzo, że żona wczoraj wyjechała — rzekł Aradant. — Nie mogła się przyzwyczaić do tych fatalnych i wywołujących przykre wrażenie ataków febrы. Jestem na przykład zupełnie pewny, że tej nocy zdecydowanie się wykoilem. Dodają jeszcze do tego ogólny nastrój, niewyjaśniony dramat, no i czterdzięci stopni gorączki!... mówię wam — prawdziwy dom wariatów!
Uśmiechnął się ironicznie i miał wygład człowieka, któremu nie zależy zbyt na tym, aby mu uwierzyli. Zresztą teraz, kiedy karty zostały już wyłożone na stół, nie wypadało, aby starał się ich przekonywać.
(Ciąg dalszy nastąpi)

Sport i wychowanie fizyczne

Policjny Katowice zwycięża w Krakowie 10:6

Towarzyski mecz bokserski pomiędzy Policjnym K. S. a Sokołem Kraków, przyniósł zwycięstwo Ślązakom w stosunku 10:6.

Zawody stały na ogół na słabym poziomie. Wyróżnili się jedynie znany dobrze krakowski publicysta Pawlica, który miał dość dużo roboty z Piszczkiem II, oraz Piszczek I, który zadebiutował udanie w wadze lekkiej, wygrywając po bardzo ładnej walce z dobrym technicznie Pilchem.

Mecz odbył się bez w. półciężkiej i ciężkiej, z podwójnymi natomiast piórkowymi i półśrednimi.

Poszczególne spotkania dały następujące wyniki:

W wadze muszej spotkali się Pawlica (P. K. S.) — Piszczek II (Sokół). Pawlica, który jak na wagę muszki jest niezwykle wysoki, mając przewagę wzrostem i długością ramion, zwyciężył na punkty dzielnie mu się opierającego przez pierwsze dwa starcia Piszczka II.

W wadze koguciej po mało ciekawej walce Kwiatek (Sokół) wygrał na punkty z Więciem (PKS).

W wadze piórkowej Musiał (PKS) wygrał na punkty z Jeżykiem (Sokół). W drugiej parze tej samej wagi Nowakowski (PKS) już w pierwszym starciu znokautował Hanzelkę (Sokół).

W wadze lekkiej najładniejszą walkę wieczoru stoczyli dobry technicznie Piszczek I (Sokół) — Pilch (PKS). Ślązak walcząc z lewej pozycji, do której Piszczkowi trudno się było początkowo dostosować. W pierwszej rundzie tak jeden, jak i drugi znaleźli się na deskach. W miarę walki Piszczek systematycznie zdobywał przewagę i bardzo ładnie finiszując w trzecim starciu, zdecydowanie wygrywał na punkty.

Waga półśrednia I: Badura (PKS) będąc lepszym technicznie, miał również przewagę wzrostem, to też wygrał na punkty z niezwykle twardym Siatką (Sokół), który pomimo że

poszedł trzy razy na deski, nie dał się wykończyć.

Waga półśrednia II: Morawiec (PKS) — Szarski (Sokół). Zwyciężył na punkty Szarski, chociaż remis byłby tutaj właściwym rozwiązaniem.

W wadze średniej mało ciekawą i słabą technicznie walkę stoczyli Rembałski (PKS) i Pankowski (Sokół). Zwyciężył na punkty silniejszy fizycznie Rembałski.

Jędrysek wygrywa w Krakowie

W basenie krytym krakowskiej YMCA odbył się rewanżowy mecz pływak: pomiędzy Cracovią i Giszowcem ze Śląska.

Według nieoficjalnej punktacji Cracovia odniosła ponowne zwycięstwo w stosunku 61:48 pkt.

Najciekawszym punktem zawodów był start Jędryska, pęciokrotnego mistrza Polski. Poza tym w drużynie śląskiej wyróżnił się

Domagała, a w krakowskiej — Paszkot. Wyniki techniczne notujemy:

100 m dow. 1) Jędrysek (G) 1:07,6 min. 2) Paszkot (Cr.) 1:08,2 min. 100 m klas. 1) Domagała (G) 1:26,3 min. 2) Ogórek (Cr.) 1:26,8.

200 m dow. juniorów 1) Stróżik (G) 2:55,2 100 m grzb. juniorów 1) Hardt (G) 1:34. 100 m dow. II klasy 1) Jackiewicz (Cr) 1:24 min.

100 m grzb. 1) Choma (Cr) 1:22,3 min. 2) Edek (Wista) poza konkursem 1:22,6 minut. 3) Kulawik (G)

3 x 100 m zmian. 1) Cracovia 4:06,3 min., 2) Giszowiec 4:06,4 min.

5 x 50 m zmieniennym 1) Cracovia 2:39 min. 2) Giszowiec 2:40 min.

4 x 200 m dow. 1) Cracovia 11:33 min. 2) Giszowiec 11:34 min.

W meczu piłki wodnej drużyna Giszowca pokonała Cracovię 4:0.

Nagroda kolarska im. Prezesa Augusta Skiby

Prezes Śląskiego O. Z. Kolarskiego, p. August Skiba, obchodzący w roku bieżącym jubileusz 15 lat nieprzerwanego sprawowania funkcji prezesa kolarskiego okręgu śląskiego. Z okazji tego jubileuszu zarząd Polskiego Związku Kolarskiego postanowił ufundować nagrodę im. Augusta Skiby i zorganizować o nagrodę tę wyścig kolarski na trasie Katowice — Zaolzie — Katowice.

Na zdj.: ... — Kanada i drużyny polskiej.

Co mówi p. Kaluża o meczu z Francją?

Przypuszczalny skład polskiej reprezentacji piłkarskiej

Pierwszy w dziejach piłkarstwa polskiego międzynarodowy mecz z Francją, mający się odbyć w nadchodzącą niedzielę 22 bm w Paryżu wywołał niebawem zainteresowanie opinii sportowej Polski, ale zarazem troskę o wynik tych zawodów.

Termin meczu przypada w okresie sezonu marowego, w którym dotychczas nie rozgrywaliśmy spotkań międzynarodowych.

Z rozmowy z kapitanem związkowym P. Z. P. N. przytoczamy następujące uwagi na temat meczu z Francją:

„Ostatni mecz treningowy reprezentacji Polskiej z Zagłębem — mówi p. Kaluża — wykazał

niezłą kondycję fizyczną polskich piłkarzy. Wynika z tego, że przygotowania prowadzone były racjonalnie, choć w warunkach dotąd nie praktykowanych. Pierwszy mecz na śniegu przy 15 stopniowym mrozie i ostalim na lodzie z podkładem lodowym nie mogły być właściwym sprawdzianem formy poszczególnych zawodników. Jakże są efekty systematycznej pracy na obodze w Katowicach będzie można przekonać się dopiero na placu „boju” w Paryżu.

Ekspedycja do Francji wyjedzie w składzie: Mrugała, Krzyk, Szczepaniak, Tańcz, Gemza, Góra, Nyc, Dytko, Pec II, Wostal, Pontek, Matyas, Wodarcz i Pytel. Spośród tych 15 piłkarzy wybrana zostanie 11-oska przeciwko Francji; po przybyciu do Paryża i zapoznaniem się z terenem zawodów, do którego należy dostosować umiejętności graczy. Rudnicki i Pec I, nie figurują w składzie z powodu kontuzji”.

Z dalszej rozmowy z p. Kalużą odniosmy wrażenie, że drużyna Polska wystąpi przyrzeczalnie w składzie: Krzyk, Szczepaniak, Twórz, Góra, Nyc, Dytko, Wostal, Pontek, Matyas i Wodarcz. P. Kaluża zastrzegł jednak, że równie szanse w brance ma Mrugała, w obronie ruchliwy Twórz może przeszedź na jego korzyść przy bliźszym terenie. W pomocy pozycja środkowego pomocnika nie zdaje się nasuwać wątpliwości. Linia ataku jest zupełnie krystalizowana.

Obóz piłkarski w Katowicach zakończył się wczoraj ostatnim treningiem. Ekspedycja wyruszy z Katowic dziś 19 bm. Drużynie towarzyszyć będą: pilk. Zolozowski, kpt. Nikolski, inż. Merlowski i kapt. związkowy PZPN, p. Kaluża. Przed piłkarzami polskimi w Paryżu stoi wielkie i odpowiedzialne zadanie utrzymania dobrej opinii o naszych piłkarzach, którzy przebojem zdobyli paryską publiczność przed dwoma laty, bijąc Lige paryską 5:1.

MISTRZ KRAKOWA W KATOWICACH

W czwartek 19 bm. w Hal. Miejskiego Ośrodka W. F. w Katowicach rozegrany zostanie rewanżowy mecz siatkówki męskiej pomiędzy mistrzami Krakowa (K. P. W. Olsza) i Śląska.

Ciekawe wiadomości ze świata

ARGENTYNA LEPSZA OD BRAZYLII 5:1

W Rio de Janeiro odbył się międzynarodowy mecz piłkarski Argentyna — Brazylia. Zwyciężyła drużyna Argentyny 5:1.

Mecz rozegrany był o puchar Roca. Rewanżowy spotkanie obu drużyn odbędzie się w nadchodzącą niedzielę.

AMERYKANIE PRZEŚLEDZIWIĘ ZACZYNAJĄ W EUROPIE

Amerkańska drużyna hokeja lodowego, która weźmie udział w mistrzostwach świata, rozegrała wczoraj pierwszy swój mecz na terenie Europy, a mianowicie w Krefeld z reprezentacją tego miasta.

Zwyciężyła drużyna St. Zjednoczonych 4:1 (2:0, 1:0, 1:1).

OLSZA NA CZELE TABELI KOZYKÓWKI KRAKOWSKIEJ

W mistrzostwach Krakowa kozyczkowi męskiej produkują w tabeli Olsza pokonała Wisłę 33:27 (19:19) Mistrz Polski Cracovia zwyciężyła drużynę Wawel 24:23. Do przerwy prowadził Wawel 16:8.

Wyjaśnienie w sprawie pogranicznego ruchu turystycznego

W sprawie konwencji turystycznej Polsko-Czesko-Słowackiej Zarząd Główny P. T. T. wyjaśnia na podstawie otrzymanych informacji u afer miarodajnych co następuje: konwencja turystyczna polsko-czesko-słowacka na mocy której członkowie P. T. T. otrzymują możliwość przekraczania granicy na podstawie legitymacji członkowskich, pozostaje w mocy i w całej rozciągłości, według dotychczasowych przepisów dla pasa konwencyjnego zachodniego tj. obejmującego obszar graniczny południowej części Śląska Cieszyńskiego, Beskidów Zachodnich, Tatr i Pienin aż po okolice Krywnicy i Bardowa. Na dwóch pasach wschodnich tj. w paśmie obejmującym okolice Śląska i w paśmie obejmującym okolice Wrochoty i Czarnohory, zostało korzystanie z konwencji turystycznej prowizorycznie zawieszona, aż do dalszego zarządzenia władz.

Obniżenie składki członkowskiej w PTT.

Zarząd Główny Pol. Tow. Tatrzańkiego postanowił obniżyć na rok 1939 wysokość pełnej składki członkowskiej o 2 zł, wprowadzając jednak obowiązkową opłatę na rocznik „Wierchy”. Tak, że efektywna obniżka wynosi 1.50. W niektórych Oddziałach P. T. T. na mocy uchwał Walnych Zgromadzeń obowiązują różne dodatkowe opłaty na inwestycje przedsięwzięte przez te Oddziały w górach.

KAJAKOWE MISTRZOSTWA POLSKI W PUCKU

Polski Związek Kajakowy zdecydował, że tegoroczne mistrzostwa Polski w konkurencjach kajakowych odbędą się w Pucku w dn. 8 i 9 lipca.

Tymbardziej więc, obniżka opłat uchwalona przez Zarząd Główny Pol. Tow. Tatrzańkiego powitana została przychylnie. Bez wznamkowanych bowiem drobnych opłat dodatkowych, członek PTT przy poniesieniu legitymacji płaci obecnie 9.50, a żony członków i akademicy, opłacają tylko 4.50. Dla nowo wpisujących się obowiązują nadto wpisowe.

Dokąd obowiązują zniżki kolejowe

Do szeregu miejscowości klimatycznych, do uzdrowisk, do ośrodków narciarskich obowiązują obecnie 66% zniżki kolejowe połączone z zniżkami: pobytami ryczałtowymi.

Korzystając z tych zniżek można udać się do jednej z następujących miejscowości: Bystra Wilkowiec, Krywnica, Morszyń, Rabka, Szczepanów, Truskawiec, Wisła, Wrochota, Zwardoń, Zegiestów Zdrój, Brenna, Jastrzęb Zdrój, Istebna, Piwniczna, Szczyrk, Jaremcze, Ustron.

Zniżka udzielana jest na podstawie karty uczestnictwa L. P. T. w ten sposób, że za przejazd do obranej miejscowości opłaca się dwie trzecie ceny biletu normalnego, a po 8 dniach pobytu uzyskuje się bezpłatny powrót. W tej samej wysokości, tj. 66% udzielane są zniżki kolejowe na przejazd do stacji Jabłonków, Mosty Śląskie, Łomna Dolna, Gnojnik i Bystrzyca, położonych na terenie Śląska Zaolzańskiego.

I tu również ulga przysługuje posiadaczom kart uczestnictwa L. P. T. a prawo do bezpłatnego powrotu uzyskuje się po najmniej 3-dniowym pobycie na terenie Śląska Zaolzańskiego w Śląsku i Sianki, gdzie znajdują się Hotele Turystyczne L. P. T. objęte są również dobro-

dziejstwem zniżek kolejowych, udzielanych przy nabyciu kart uczestnictwa na pobyt w jednej z tych miejscowości.

Zniżki kolejowe obowiązująć będą przez całą zimę, przez co spędzenie urlopu zimowego na nartach, jak również turystyka z mowa zostały u przystępne szeroko w czasie.

Szczegółowe informacje i sprzedaż kart uczestnictwa w Przedstawicielstwach L. P. T. na większych stacjach kolejowych oraz w Burach Podróży.

Ukazał się nowy tom „Wierchów”

Z pewnym opóźnieniem, spowodowanym jesiennymi zmianami politycznymi na południowej, górskiej granicy Państwa i koniecznością ich uwzględnienia, ukazał się 16 tom „Wierchów”, rocznika Pol. Tow. Tatrzańkiego. Bogato ilustrowany tom zawiera liczne artykuły, poświęcone rozmaitym tematom górskim, w znacznej części odzyskanym terenom

karpackim na Zaolziu, w Czadeckim, na Orawie i na Spiszu. Bogata kronika bieżąca przynosi moc wiadomości z życia i rozwoju górskich regionów Polski, z terenu działania P. T. T. w zakresie turystyki letniej, narciarskiej, taternictwa i alpinizmu. Rozległy dział recenzyjny kończy ten 54-ty w ogólniejszej tonacji rocznik Towarzystwa.

CO DZIEŃ NIESIE

CZWARTEK
19
STYCZANIA

Dziś: Henryka, Ferdynanda.
Jutro: Fabiana i Sebastiana
Wsch. sl.: 7.14.
Zach. sl.: 15.55.

Imprezy

BAL POLSKIEGO BIAŁEGO KRZYŻA W KATOWICACH.

(1) Bal P. B. K. odbędzie się 1 lutego w salach Województwa. Na czele Komitetu stanęła p. dyrektorowa Bernacka.

ZMOTORYZOWANY KARNAWAL

(2) Jak się dowiadujemy, sekcja zmotoryzowana przy Komendzie w Katowicach Powstańców Śl. w Katowicach urządzą w dniu 21 stycznia zabawy karnawałowe w Sali Powstańców przy pl. Wolności. Zabawa zapowiada się doskonale i będzie napewno jednym z ważniejszych wydarzeń karnawału. Stroje regionalne, mundury, wołanie, dźwięki strój, wesołość, obraz zabawy. Po zaproszeniu należy się zwracać pod nr tel. 327-08 i 300-68.

Komunikaty

Oplatek w Zw. Pań Domu w Katowicach.

W czwartek 19 bm. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Z. P. D. w Katowicach przy ul. Słowackiego 20 oplatek, na który zarząd serdecznie zaprasza wszystkie członkinie i gości przez nie wprowadzonych.

Gwiazdka Tow. Polek w Chorzowie.

Tow. Polek Kolo I. w Chorzowie urządzą 19 bm. o godz. 18 uroczystą gwiazdkę na sali Domu Polskiego (ul. Wolności 64).

Zebrań

Walne zebranie P. C. K. w Lublińcu.

Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Lublińcu zwołuje walne zgromadzenie na czwartek 20 bm. o godz. 20 na sali p. Brzozkowskiej.

SALON WYSTAWOWY FIRMY M. STUDENCKI

(-) Znała i najwięcej na Śląsku firma sprzedaje samochodów M. Studencki otworzyła ostatnio w Katowicach przy ul. Dyrekcyjnej propagandowy salon, którego zadaniem jest informowanie klientów o postępach w dziedzinie motoryzacji i o rozwoju samej firmy. W salonie tym mieszczą się modele stosowane do nauki we własnej szkole samochodowej, wykonane we własnych warsztatach samochodowych firmy M. Studencki. Wykresy cyfrowe o. bransz rozwijają firmę, która prowadzi od lat szkołę kierowców samochodowych i wykazują, iż już spory zespół kierowców. Przypomnieć należy, że firma M. Studencki (Katowice, ul. Starowa) posiada przedstawicielstwo sprzedaży samochodów marki „Opel”, „Buick” i „Chevrolet”.

Beniamino Gigli i Carla Rust w kinie „Słońce” — Katowice

Od dziś wyświetla się film pt. „Serce moje należy do Ciebie” z Beniamino Gigli i Caria Rust w kinie „Słońce” w Katowicach. Film ten, to piękny, subtelny, uroczny w swej nawiązności romans to nora i młodej dziewczynki. Spiew w tym filmie, to u, wspaniałe, bogate w wykonaniu słynnego tenora opery Metropolitan w Now Yorku z Beniamino Gigli, zwłaszcza melodyczna piosenka łatwo wpadająca w ucho każdemu widzowi pt.: „Serce moje należy do Ciebie” jest głównym elementem filmu. W filmie tym, prócz słynnego tenora i nowej gwiazdy występuje komercyjna niezawodna czwórka Paul Kempa, Theo Lingena, Lucie English i Ryszard Romanowski. (o)

Katowice

WIEŚCI Z BYTKOWA.

(K) Swego czasu obiegła prasę śląską pogłoska o wyborze nowego naczelnika gminy w Bytkowie w osobie inspektora W. Dudka z M. Chałkowa. Pogłoska ta była wytworem fantazji niektórych ludzi nie mających swych spraw wadomości u źródła. Faktem jest, iż żadnego wyboru naczelnika gminy w Bytkowie nie było, natomiast wspomniany wyżej p. Dudek ma nową pracę przez władze zwierzchnie komisarzom naczelnikiem gminy, wyznaczonym do nadania agend gminy Bytków w związku z mającym nastąpić połączeniem M. Chałkowiec i Bytkowa w jedną całość administracyjną. Prace poświęcone przeprowadzaniu są systematycznie i idą sprawnie. Aż do czasu złożenia a. zarząd gminy nie nie samodzielną przeprowadzić żadnych planów i projektów, odwołując takowe na przyszłość, gdyż wszystkie potrzeby Bytkowa (a jest ich wiele) będą zaliczane z punktu widzenia administracji wspólnej. Zrozumiałym jest, iż wydziele to na korzyść gminy Bytków, co do której wiadomo, że utrzymanie osobnego naczelnika i personelu urzędniczego byłoby lukratywnym, gdyż ciążył na gminie i obciążał jej wydatkami finansowymi i zamierzeniach gospodarczych.

Uroczystości gwiazdkowe na Śląsku

15 bm. w Katowicach odbyła się „gwiazdka” Oddziału Zw. Powstańców Wielkopolskich. Okolicznościowe przemówienie wygłosił p. Stefan Mielcarski. Sekretarz zarządu głównego p. Jan Kaczmarski wygłosił referat p. t. „Zarys historii powstania wielkopolskiego”. Po odpiewaniu koled, wręczono uboższemu członkowi i ich dzieciom upominki i paczki ze słodyczkami.

W orwartek w Chorzowie II odbyła się uroczystość gwiazdkowa świetliczan przy udziale 150 członków oraz zaproszonych gości. Do zbranych przemówili prof. Sachs, kier. Głównicki, kier. Tarnawski, insp. Jelen i p. Rzepka.

W sobotę w Chorzowie odbył się oplatek powiatowego koła Związku Inwalidów Wojennych, na którym byli obecni przedstawiciele magistratu, Zw. Powst. Śl. oraz dyr. policji. Przemówienie okolicznościowe wygłosili pp.: insp. Jelen oraz Kokoszka.

14 bm. w Piekarach Śląskich odbyła się uroczystość gwiazdkowa O. M. P., na której zebrał się członkowie zarządów O. M. P. Piekary, Brzozowice-Kamiń, Brzezinka i Wielka Dąbrowka. Przybył również p. starosta Szaliński i naczelnik gminy p. poseł Płonka. Na program uroczystości złożyły się wspólne śpiewy, deklamacje, kolacja itd. Przemawiał m. in. p. starosta Szaliński.

SPRZEDAWAŁ CUDZE ROWERY

(K) W sądzie grodzkim w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko Oświadczył Fryderykowi z Piotrowic, który trudnił się sprzedażą skradzionych rowerów. W wyniku rozprawy sąd skazał Fryderyka na 6 miesięcy więzienia.

Chorzów

POWRÓT REEMIGRANTÓW

(-) W dniu 17 bm. przez punkt graniczny Bytom — dworzec powrócili z Francji do Polski 18 reemigrantów.

PRZYCHODNIA PRZECIWKOHOLOWA W CHORZOWIE

(-) Przy Miejskim Ośrodku Zdrowia w Chorzowie otwarto przychodnię przeciwkochołową, które będzie czynną w każdy poniedziałek o godz. 16—17. Przychodnia ulży, porad bezpłatnie.

Świętoch łowice

UTRATA PRACY POWODEM SAMO. BÓJSTWA

(8) W ubiegłym wtorek popełnił samobójstwo przez powieszenie 54-letni inż. Paweł Martin z W. Hajduk (M. Piłsudskiego 41). Jak wynika z listu polegnętego, adresowanego do żony desperata, Martin popełnił samobójstwo z powodu utraty pracy. Inż. Martin ostatnio był zatrudniony w hucie „Florian” w Świętochłowicach.

SAMOBÓJSTWO GÓRNIKA

(8) Z nieustalonych dotąd powodów popełnił 17-letni samobójstwo, wieszając się na kłamek swego mieszkania 50-letni górnik Ignacy Smętek z Chropczowa.

Oszust w roli sędziego i księdza

Sąd okręgowy w Chorzowie skazał Pawła Grunda za oszustwo na 5 miesięcy więzienia. Zasądzony usiłował w oszukiwany sposób wyłudzić od urzędnika Nowaka z Chorzowa większą gotówkę. Swego czasu oszust skazany został na karę więzienia za to, że podszywał się pod księdza i sędziego.

OBRAZY LEGIONU MŁODYCH.

(8) W sądzie powiatowym w Świętochłowicach odbyło się zebranie Legionu Młodych Obwodów Świętochłowice. Na zaproszenie zarządu L. M. (obecni byli na zebraniu przedstawiciele Związku Młodej Polski, Zarządu powiatowego p. W. Syczyński). Po jego przemówieniu głos zabrał sekretarz Z. M. P. Okręgu Śląskiego p. Ernest Rak i skierował uwagę na cele Z. M. P. Wreszcie głos zabrał K. M. Z. M. P. na powiat Świętochłowice p. Pałka, który zwrócił się do zebranych legionistów, by przystąpił do ZMP, oraz podziękował zarządowi L. M. za szybko i szczerze porozumienie będące jedną z przyczyn wstąpienia pod konsekwentną i realną koncepcją młodzieży polskiej. Po zebraniu przeszło 75 procent członków Legionu Młodych podpisało deklarację przystąpienia do ZMP. Zebraniem powiększył została zhenowana wszelka praca w Legionie Młodych na terenie całego Śląska.

Pszczyzna

O REMONT DROGI W KRASOWACH.

(P) Mieszkańcy Krasów skarżą się, że droga prowadząca z Krasów do Hańki do Koszów w czasie deszczów i odwilży jest zupełnie nieprzejezdna do przebycia i wana była być dawno już naprawiona.

W drugim dniu obrad Rady Naczelnej Światowego Związku Polaków z Zagranicą przyjeżdżają do Katowic z Warszawy przez Katowice. — No zdjęciu: przewodniczący Światowego Związku Polaków z Zagranicą, dr Bronisław Helczyński podczas audyencji z Paną Marszałką.

OPIEKA NAD ŻOŁNIERZEM OBRONY NARODOWEJ W PSZCZYŃCE

(P) W ubiegły piątek odbyło się w Pszczyńcu posiedzenie organizacyjnego Komitetu Opieki nad Żołnierzem Obrony Narodowej. Działalność Komitetu, który cyfrowo podzielił bezrobotnych żołnierzy O. N. oraz ich członków rodzin, uzasadnił konieczność takiej opieki nad żołnierzami O. N. oraz wyraził w im. całej kompanii szczerą podziękowanie tym wszystkim, którzy okazali dotychczas wiele trudów i ofiar. Wybrano zarząd, w skład którego weszli: pp. wiceprezesa dr Brochacki — przewodniczącego, Wrona Teodor — sekretarza, Półczykówna Melgorzata — skarbnik oraz prof. Golowa, prof. Iwanowski, p. Kałużowa, dr Pałka, Piecha, Kubiśka, Kowalczyk, inż. Olszewski, insp. Lecea, komisarz Szary i dca kompanii O. N. (kadetów) jako członkowie zarządu. Uchwalono otworzyć świetlicę dla żołnierzy O. N. oraz w dniu 28 bm. urządzą gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych żołnierzy O. N. Na każde dziecko bezrobotnego żołnierza O. N. uchwalono wypłatek około 4 zł.

USTANĄ JUŻ SKARGI RADIOSŁUCHACZY Z PANEWNIKA.

(P) Niedawno radycyobornicy w Panewniku i okolicy skarżyli się na zły odbiór radiowy. Sprawa ta interesowała się władze w czynności i stwierdzono, że przyczyną nierzadkiego odbioru audycji jest znajdujący się w Panewniku transformator Zakładów „Elektro”, który był przyczyną prądu, znikającego fale eteru. W związku z tym Zakłady „Elektro” niezwłocznie przystąpiły do budowy drugiego transformatora, by odciągnąć defektywny. Transformator ten jest już gotowy i zostanie on niezwłocznie oddany do użytku wskutek czego radycyobornicy Panewnika będą mogli bez przeszkód słuchać audycji radiowych.

Jak to magistrat bieruński ratusz kazał spalić

Revolucja powszechna z roku 1848, zwana popularnie „Wiosną Narodów”, dała uciemiężonej przez możnowładców ludzkości szereg udogodnień życiowych, które do dnia dzisiejszego stanowią podstawowe warunki współczesnego bytowania. Runęły przede wszystkim ostatnie bastiony niewoli pańszczyznianej, zaczęto budować szkoły i szpitale. Jednym słowem niebony dotychczas różnymi biedami lud odetchnął swobodnie.

Do rozmaitych „wynalazków” owej epoki należało m. in. ubezpieczenie od ognia czyli tak zwana fajerkasa. Znaleźli się ludzie, którzy widząc w ubezpieczeniu od ognia święty interes, pozakładali mniejsze i większe spółki akcyjne, zaangażowali sztab agentów, kierując ich w pierwszym rzędzie do instytucji publicznych.

Pawnego razu zawitał taki sobie wygadany i kuty na wszystkie cztery kopyta agent do Starego Bierunia, pończogowy i cichego miasteczka w powiecie pszczyńskim. Kazał się wprowadzić do obszernej, utrzymane w stylu biedermeierskiego kancelarii pana burmistrza, którego zastał w miłej pogawędce z panią aptekarską. Po dwugodzinnej konferencji zdążył agent namówić burmistrza do zawarcia kontraktu. Mocą podpisanego trzy razy aktu magistrat bieruński zobowiązał się ubezpieczyć na kwotę 10.000 reńskich drewniany ratusz za taką i taką premią roczną. Wiekopomny ten moment uświetniono oczywiście jedną i drugą butelką, po czym obie strony zadolowos z siebie rozeszły się do domów.

Pan burmistrz pospieszył natychmiast obwieścić radośną nowinę pani burmistrzowej. Wiedział bowiem, że przy jej pomocy w

prze ciągu pół godziny dowie się o tym, co zaszło w kancelarii ratuszowej, nie tylko całe miasteczko, ale cała daleka i szeroka okolica. Ba — niedługo wróble na dachach gadać będą o tym w Oświęcimiu i w Pszczyńcu, a w Mikołowie, zarządzą powołując wśród tamtejszego prześwietnego obywatelstwa.

Ma się rozumieć, że w prze ciągu następnego tygodnia zwołani zostali ojcowie miasta na uroczyste posiedzenie Rady miejskiej. Tam, wśród niezmiernego napięcia, ogłosił burmistrz obecnym w gremio radnym treść światoburczą konferencji z agentem ubezpieczeniowym. Uchwalił, akceptując w całej pełni podpisaną przez burmistrza umowę, przyjęto jednomyślnie.

Następne zebranie Rady nie mniej było sensoryczne. Zapadła na nim następująca uchwała:

„Na wniosek radnego Iks Rada miejska uchwala, aby ubezpieczony od ognia ratusz na sumę 10.000 reńskich spalono na cześć św. Floriana i w dniu tego świętego patrona. Podpalacz wyznaczy p. burmistrz osobiście. Za uzyskaną od ubezpieczalni sumę 10.000 reńskich wybudowany zostanie nowy murywany ratusz.”

W oznaczonym dniu, to jest 4 maja, zebrał się znowu ojcowie miasta z panem burmistrzem na czele w rynku, aby oczy napisać i serca rozradować widokiem planowanego ratusza, z którego o zmkro, właśnie kiedy obywatel hurmem opuszczali kościół po majowym nabożeństwie, napierw zaczęły buchać kłęby biało-żółtego dymu, następnie pokazały się strzeliste języki ognione a po upływie niecałych trzech pacierzy cały do-

stoiny ratusz w jedno olbrzymie kłębowiskie ognia się zamienił.

Tymczasem, w mieście powszechna zapłonowała radość. Bo też, proszę państwa, był na co patrzeć.

— Trocha za wczesna na sobótki — gadał ludziny — ale taki to już w życiu nie lubościny.

— Dzieńnie się sprawił ten Trąba — gadał aptekarz do burmistrza — tak to ani godzinie do porządku odgwiżdżać nie umie psiakrew, ani dnia rozoznać od nocny.

— Tak, tak dziwny z niego stróż, ale to moja w tym zasług — rzucił od niechciana pan burmistrz. Trza mu będzie dołożyć z pół reńskiego do zasługi rocznej.

— Ratus sie poli, ratus sie poli — krzyczyli dzieci w niebogłosy.

W rzuciliac ratusz spłonął doszczętnie. Pozostało tylko kilka niedopalonych belek i kamienna podmurówka.

Dalsza akcja odbywała się w tempie błyskawicznym. Zaraz na drugi dzień pojechała delegacja radnych miejskich do Opola po pieniądze. No bo ratusz był ubezpieczony i teraz nam się spalił — mówili z godnością — 10.000 reńskich nam się należy. Niestęty dzięki pani burmistrzowej w dyrekcji spółki ubezpieczeniowej już wiedzieli jak i co, wobec czego cała delegacja przymknęła na miejscu. W wyniku dalszego śledztwa i następnego rozprawy sądowej wszyscy radni miasta Starego Bierunia zafasowali po dwa lata, burmistrz zaś, ze względu na szczególne okoliczności, ratusza położone zasług, trzy lata więzienia. Stróża nocnego nazwiskiem Trąba uwolniono od winy i kary z powodu braku dostatecznych dowodów.

Kiedy po tym wybudowany został nowy murywany ratusz — nie wiem, ale napewno domniemano to wydarzenie zapisane jest w aktach bieruńskiego archiwum miejskiego.

Jan Hansala.

TEATR IM. ST. WYSPIANSKIEGO W KATOWICACH.

REPERTUAR: Czwartek o godz. 20: „Dzięcego szaraz tragedia”...

Helena Grossówna i Chór Juranda w Katowicach.

24 bm. w wtorek wystąpiła wspaniała śpiewaczka i aktorka Helena Grossówna...

Premiera „Romantycznych” Rostanda.

26 stycznia premiera poetyckiego utworu dramatycznego K. Rostanda „Romantyczni”...

Hanka Ordonówna w Katowicach.

Juz wkrótce w teatrze naszym wystąpi ulubienica wszystkich pensjonistów...

TEATR NA PROWINCJI.

ORLEWA — piątek 20 bm. o godz. 11. 15 i 19.30: „Galaktyka Romantyzmu”...

MIĘJSKI DOM LUDOWY w Chorzowie.

REPERTUAR TEATRU: Niedziela 22 stycznia o godz. 16.30: „Pigmalion”...

„Polawiacze perel”.

W piątek o godz. 20 zostanie wystawiona piękna opera „Polawiacze perel” Bizeta...

„Pigmalion”.

W niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 20 wystąpi w Chorzowie zespół artystów z Wągrowa...

KINOTEATRY W KATOWICACH:

od dnia 17 stycznia 1939 r. CAPITOL: „Białe motyle”...

Inne miejscowości:

BIELSKO — BIALTO: „Serce matki” i „Apollon: Życie za honor”...

CO GRAJĄ W KINACH W SOSNOWCU

ZAGŁĘBIE: „Podłotek”...

CO GRAJĄ W KINACH W BĘDZINIE?

BĘDZIN — ŚWIATOWID: „Piektó Babary”...

I jeszcze jeden Polak wydany z Niemiec

W numerze wczorajszym podaliśmy za prasą polską, wychodzącą na Śl. Opłskim wiadomości o nowych represjach...

p. Wojciecha Piocha z Rudni na Pograniczu, który z nakazu zlotowskiego landrata musi w ciągu 30 dni opuścić na zawsze swą ojczyznę...

skiego. Otrzymał on w ub. sobotę także samo pismo, jak p. Pioch z Rudni...

Jak nam dalej donoszą, nowowysiedlony nie wie, czym mogłby być ściągnięty na siebie rygorystyczne zarządzenie...

Makabryczne wspomnienia górnika Ożył w kostnicy

„Gwarek”, organ pracowników Rybnickiego Gwarectwa Węglowego w swoim ostatnim numerze zamieszcza ciekawe wspomnienia górnika Teofilu Pawlicy z kop. „Charlotte”...

„W tych dniach minęło 25 lat od wypadku zbiorowej śmierci 17 górników na kopalni „Ema” w Radlinie (pow. rybnicki)...

— Byłem wtedy drzewiarzem i pracowałem na poziomie 400 m W nocy przed świętem Matki Boskiej (8 grudnia) miały być opuszczone szybem ciężkie rozjazdy i szyny...

Przez pewien czas leczyłem się w szpitalu, następnie otrzymałem zajęcie na powierzchni kopalni „Charlotte”...

nie żyje, ułożył zwłoki na posłaniu, nakrył pierzyną, następnie ukleknawszy przy łóżku, odmawiał całą noc modlitwy za duszę nieboszczyka...

Mąż-wariat udusił żonę

Przed izbą karną w Gliwicach rozegrał się ostatnio epilog krwawej tragedii rodzinnej, jaka miała miejsce w rodzinie umysłowo chorego mieszkańca Łaczy (pow. toszecko-gliwicki) Pawła Ganz, lat 70...

Przed izbą karną w Gliwicach rozegrał się ostatnio epilog krwawej tragedii rodzinnej, jaka miała miejsce w rodzinie umysłowo chorego mieszkańca Łaczy (pow. toszecko-gliwicki) Pawła Ganz, lat 70...

prosić sygnalistę z nadszybia niejakiego Sauer, by ich wyciągnął windą na powierzchnię...

Gdy dym nie pozwalał już przebywać na podziębym, osiemnastu ludzi poszło chodnikiem w głąb podziemia...

Wszystcy zostali wywiezieni na powierzchnię i umieszczeni w szpitalu... a wreszcie w kostnicy.

Przez pewien czas leczyłem się w szpitalu, następnie otrzymałem zajęcie na powierzchni kopalni „Charlotte”...

nie żyje, ułożył zwłoki na posłaniu, nakrył pierzyną, następnie ukleknawszy przy łóżku, odmawiał całą noc modlitwy za duszę nieboszczyka...

Bandyci w mieszkaniu piekarza

We wtorek w nocy, do mieszkania piekarza Karola Benna zamieszkałego w Starym Bielsku, wtargnęli trzej zamaskowani bandyci, którzy steroryzowali domowników...

przez jednego z członków rodziny Benny, który zdołał zmylić czujność rabusiów, alarmując domowników...

ZJAZD ŚPIEWAKÓW OKRĘGU PSZCZYŃSKIEGO.

(P) W nadchodzącą niedzielę 22 bm. odbędzie się o godz. 10 w Domu Ludowym w Pszczyźnie zjazd delegatów Stow. Śpiewaków Śląskich okręgu Pszczyńskiego...

KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM

(P) W poniedziałek nieznaną sprawcy włamali się do mieszkania Antoniego Krupy w Mikołowie (ul. Dworkowa) i skradli na jego szkodę morynarykę, złoty zegarek, zegarek damski z czarną brązuletką, rewolwer „Meuser” kal. 7,65 mm z magazynkiem, portfel skórzany, 1 złotą brązuletkę i złoty naszyjnik z wisiorkiem w formie gwiazdy oraz bieliznę, łącznej wartości 1200 zł.

Przez podkop w murze na wolność

W ub. wtorek rano z więzienia sądu grodzkiego w Mikołowie uciekli dwaj więźniowie: 27-letni Franciszek Strózik z Krakowa i 38-letni Jan Krawczyk z Głębowa...

„Polawiacze Perel”

OPERA J. BIZETA. Kier. art. J. Sillich, reżys. Franc. Freszel

Przedstawienie „Polawiacze perel” należało do udaniejszych widowisk operowych bieżącego sezonu.

Barwne tło akcji, malowniczość kostiumów, bogata wystawa oraz muzyczne ujęcie całości okazały pełne efektów dźwiękowych w głosach solowych, w orkiestracji i w kolorowej brzmień chóralnych...

serskie Franc. Freszla, doskonała czeletura poszczególnych partii instrumentalnych i wokalnych oraz przemyślana konstrukcja muzycznych elementów...

Czyż trzeba dodawać, że bogata w efekty śpiewacze partytura Bizetowska została przez solistów potraktowana z maestrią, wywołując burzę oklasków przy otwartej kurtynie...

F. Sachse.

W Pszczynie mówi się wciąż o przyszłości gospodarczej

(P) Magistrat m. Pszczyny odbył w ub. niedzielę posiedzenie, na którym zajmował się sprawą przywrócenia miastu dyrekcji kopalni pszczyńskich i wytworzona sytuacja w związku z niezatwierdzeniem stanowiskiem zarządu tych przedsięwzięć. Po zapoznaniu się z opinią i nastawami ludności oraz działalnością Komitetu Obrony, magistrat postanowił solidaryzować się z akcją prowadzoną przez ten Komitet z uwagi na to, że starania jego dotyczą podstawowych i najżywniejszych interesów miasta. Niezależnie od tego uchwalono nie zaniechać ze strony miasta niczego, co byłoby możliwe dla poprawy słuszych sfer obywatelskich. W dalszym ciągu obrad magistrat odnowił sekcję biblioteczną T. C. L. i przekazał jej wstrząsające książki, jakie otrzymał w zamian za mozoł, grafię miasta.

Rybnik

FATALNY WPADEK NACZELNIKA
(R) W dniu 15 bm w czasie kontroli torów niemieckiemu wypadkowi uległ przewodniczący stacji kolejowej Odra Paweł Gólk. Przechodząc przez szynę wśluzek poślizgnięciem się Gólk upadł tak fatalnie, że doznał stłamania lewej nogi. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku odstawiono do szpitala powiatowego w Wodzisławiu.

NOZOWCY NA ZABAWIE

(R) W czasie zabawy weselnej odbywającej się w dniu 16 bm w gospodarstwie Karola Nowaka w Buzycynie doszło do bójki. Praktykant ogrodnik Józef Tiołka z Marszy został ciężko pobity i kłótnie pchnął nożem w plecy, szarpie prawe ramię. Rannego odwieziono do szpitala powiatowego w Wodzisławiu, gdzie lekarze orzekli, że rany są ciężkie i zagrożone życiu. Policja wzięła dochodzenia przeciw sprawcom, których nazwiska zostały już ustalone.

ZNOW FALSYFIKAT

(R) W Radlinie oddano do dyspozycji prefekt podręczną monetę 1 złotową, którą przesłano do ekspertyzy Menckey Państwowej Ekspertyza dała wynik pozytywny, zatem należy baczyć o gładność każdej monety przed przyjęciem.

Tarnowskie Góry

SEKCJA L. O. P. P. TARNOWSKIE GÓRY W KARLUŚCZOWCU.

(T) Członkowie miejscowego kola L. O. P. P. w Tarnowskich Górach, zatrudnieni w firmie „The Henckel von Donnersmarck” utworzyli z inicjatywy generalnego dyrektora p. B. Kurylowicza własną sekcję w Karłuszowcu, w ramach miejscowego Kola L. O. P. P. Tarnowskie Góry. Do nowo utworzonej sekcji przystąpili pozostali pracownicy firmy Donnersmarck. Na inauguracyjnym zebraniu sekcji wybrano przewodniczącym generalnego dyrektora p. Bogusława Kurylowicza, zastępcą przewodniczącego dr. Wernera Lorenza, sekretarzem p. Hetmańczyka, skarbnikiem p. Albinęskiego, kassierem dr. Władysława Kłosowskiego, Mieczysława Manowarda, inż. Bolesława Wadzińskiego, insp. Franciszka Mankusa, Franciszka Łończyka i Mieczysława Szwiąja.

Lubliniec

Z ŻYCIA OŚWIATOWEGO W LUBLINIECKIM

(L) W ub. niedzielę rozpoczęły się na terenie pow. lublinieckiego nedeńskie wykłady powoweczne. W dniu tym odbyły się już pierwsze wykłady w Pawonkowie, Kochanowcach, Koszęcicach, Wólkach, Boronowie, Lubuszy i Pasarach. W Pasarach otwiera nedeńskich wykładów do końca starosta dr. Reiss, po czym prelegent p. Stanisław Owczarek, nauczyciel z Lublińca wygłosił wykład na temat: „Policja na szerszym świecie, a dążenia kolonijne Polski”. Wykładu wybuchło z zainteresowaniem blisko 300 osób.

Bielsko

KRADZIEŻ SUKNA

(B) Onegdaj w nocy nieznanymi sprawcami skradziono z magazynu sukna firmy Spęgel i Kryczek w Bielsku (ul. Marki 15), skąd skradziono ok. 90 m sukna, ogólnej wartości 1.800 zł.

„POLAWIACZE PEREL” W BIELSKU

(B) 19 bm. w Teatrze Miejskim w Bielsku wystąpił o godzinie 19.30 znany śpiewak operowy pp. Marię Karłowiczką, pierwszą damę Opery Warszawskiej, Janusz Popławski, Eugeniusz Mossakowski i in. w operze pt. „Polawiacze pereli”.

Gdy oszust wyrabia rentę

Ze Ślaska Opolskiego donoszą: Mieszkaniec Mięchowa, 36-letni Alfred Panhirsch, znany kryminalista, odpowiadał ostatnio przed tutejszym sądem ławniczym w Bytomiu za oszustwo, dokonane na szkodę 78-letniej staruszki. Panhirsch zjawił się w lutym ub. roku w mieszkaniu w wnej staruszki, ofiarując jej swoją pomoc w wyrobieniu renty. Uczeń staruszka na ządanie oszusta wzięła mu książeczkę oszczędnościową na sumę 300 RM. Mając książeczkę oszczędnościową w kieszeni oszust podjął całą kwotę 300 RM. i po sfalszowaniu odpowiedniej rubryki, zwrócił staruszce książeczkę z powrotem. Oszustowo wyzło na jaw dopiero po kilku miesiącach.

Niepoprawny przestępca skazany został na 2 lata więzienia, a żona jego za paserstwo na 2 miesiące więzienia.

Urządnik Wydziału Pow. w Rybniku aresztowany pod zarzutem łapownictwa

W ub. wtorek w Wydziale Powiatowym w Rybniku zjawili się policja i aresztowała urzędnika Opieki Społecznej, niejakiego Szczębę pod zarzutem brania łapówek od bezrobotnych.

Szczęba brał łapówki i niezwrótne pożyczki od bezrobotnych, obiecując im w zamian za to zapośredniczenie do pracy. Kie-

dy „klienci” p. Szczęby nie mogli się doczekać obiecanej pracy, zaczęli domagać się zwrotu pożyczek. Jeden z bezrobotnych oskarżył niesumiennego urzędnika przed władzami o łapownictwo. Prokurator polecił Szczębę aresztować. Aresztowanie Szczęby wywołało zrozumiałą sensację w Rybniku i okolicy.

Stanął w obronie Kobiety

Bielsko, 18 stycznia.

Jak już wczoraj donosiliśmy, w dniu 16 b. m. Jan Wiśniewski z Łodzi został ciężko ranny nożem w plecy i w brzuch przez Gustawa Niedobę z Bielska. Dowiadujemy się, że bójka powstała w czasie kłótni o separowaną

żonę Niedoby, w której obronie stanął Wiśniewski. Wiśniewski miał być przyszłym szwagrem Niedoby. Rannego przewieziono do szpitala w Bielsku, gdzie lekarze stwierdzili ciężkie uszkodzenie ciała grożące utratą życia.

Groźny pożar w teatrze w Sosnowcu

Sosnowiec, 18 stycznia.

W nocy z wtorku na fródę w Teatrze Miejskim w Sosnowcu wybuchł groźny pożar, po zakończeniu przedstawienia i dzięki temu tylko oberażo się bez ofiar w ludziach. Ogień powstał na scenie prawdopodobnie od niedopałka papierosa lub też od żelaznego piecyka, co zresztą ustali wszczęte dochodzenie policyjne. Spaliły się komplet-

nie urządzenia sceny, jak kurtyna, kotary, pianino, wszystkie lampy i reflektory oraz inne instalacje elektryczne. Ogień ugasiła miejska straż pożarna. Straty są znaczne, ale wobec tego, że urządzenie teatru jest ubezpieczone należy przypuszczać, iż w krótkim czasie zostanie odbudowane. Mający się odbyć występ Wyrwiczka został wskutek tego odwołany.

Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok przeciwko komunistom bielskim

W dniu wczorajszym, przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach rozegrał się epilog słynnej afery komunistycznej, która swego czasu głośną była w Bielsku i okolicy.

W ub. roku policja bielska po długich i znużających dochodzeniach zlikwidowała i zaczęjkę komunistyczną. Aresztowano mieszkańców Bielska: Władysława Drabikę, Lewigo Liwschasa, Józefa Magę i Stanisława Tiołkę. Wszyscy uprawiali działalność komunistyczną na terenie Bielska, Białej i okolicznych gmin. Robota komunistyczna wymienionych polegała na tworzeniu tajnych jacejek komunistycznych, organizowaniu

tajnych zebrań, na których wygłaszano antypaństwowe przemówienia, wciąganiu w swe szeregi młodzież i dążeniu do opanowania w Bielsku robotniczych związków zawodowych.

W październiku ub. roku stanęli aresztowani komuniści przed sądem okręgowym w Cieszynie, który skazał Magę na 2 lata więzienia, Drabikę i Tiołkę na 13 miesięcy więzienia i Liwschasa na 15 miesięcy więzienia. Od tego wyroku zasądzonych wniosli apelację. W dniu wczorajszym Sąd Apelacyjny w Katowicach zatwierdził wszystkie wyroki pierwszej instancji.

Czekały na naiwnych ze Śląska

Policja obyczajowa w Będzinie wpadła na trop zakszpirowanego domu schadzek, mieszczącego się przy ul. Malachowskiego 28. Dom ten od dłuższego już czasu był pod obserwacją policji, lecz nigdy nie udało się wykryć ani sutenerów, ani też prostytutek, bowiem ustawione „czujki”, zawsze na czas powiadomiły o groźnym ze strony policji niebezpieczeństwie.

Ostatnio, jeden z okradzionych przez córę Koryntu Ślązak, niejaki Alfons K. złożył w policji zameldowanie, że przechodząc ulicą Malachowskiego, został niemal przemocą wciągnięty przez dwie młode kobiety do mieszkania w suterenie, gdzie znajdowały się trzy inne kobiety.

K., będąc już podchmielony, dał się namówić na „jedną z pierniczek”, sam później stawiając butelkę wódki.

Uczta przeciągnęła się do późnej nocy. W międzyczasie do mieszkania przyszło kilka kobiet i mężczyzn, bawiąc się kosztem Ślązaka.

Zmożony nadmiernym spożyciem alkoholu K. usnął. Gdy się przebudził stwierdził, że leży w piwnicy na wiązce siana, w domu położonym przy ul. Malachowskiego 15. Pieniądze, w sumie 750 złotych, które z przecznością schował w prawym bucie, znikły jak kamiora. Zrozpaczony tą stratą udał się do policji.

Wdrożone dochodzenia przyniosły obfity plon. Kilku wywiadców P. P. przebrało się w regionalne stroje śląskie, ściągając na siebie uwagę „czujek”. Wkrótce też rzekomi „Ślązacy” znaleźli się w domu schadzek, którego właścicielką była 52-letnia dozorczyni domu przy ul. Malachowskiego 28, niejaką Barbara Kulik w Widlak. Kulikowa oraz koryntianki poczęły bawić miłych gości. Na stole wnet znalazła się suta zastawa. Lecz nie długo to trwało, bowiem wywiadcówcom sprzykrzyło się i przedzierzgnęli się niespodzianie w funkcjonariuszy P. P.

Powstało zamieszanie. Światło w mieszkaniu nagle zgasło. A kiedy wywiadców odświecili mieszkanie lampkami elektrycznymi stwierdzili, iż oprócz nich nie ma nikogo

więcej. Koryntianki ułotniły się tajemnymi dźwiękami.

Po wielkich wysiłkach wywiadców zdolali wydstać się z mieszkania i weszeli pościg za Kulikową, która aresztowana.

Do policji poczęły napływać skargi wielu poszkodowanych, którzy zwabieni do mieszkania sutenerki, wychodzili doszczętnie ogrobieni z pieniędzy i kosztowności.

Final tych „zabaw” rozegrał się w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, który skazał Kulikową na 1 rok więzienia i 280 złotych grzywny.

Wieczór śląskiej pieśni ludowej w Katowicach

Nielada okazja spędzenia miłego i kulturalnego wieczoru nadarzyła się dla publiczności śląskiej w piątek 20 stycznia o godz. 19.30.

Staraniem Instytutu Śląskiego odbędzie się w sali odyzowej Domu Towarzystwa Naukowych przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego 42 „Wieczór Śląskiej pieśni ludowej” z odczytem prof. dr. J. Reissa. Ciekawe wyrody prelegenta ilustrować będzie maly zespół wokalny Śląskiego Instytutu Muzycznego pod dyrekcją dyrektora St. Stońskiego.

Podkreślić należy, że wstęp na wieczór pieśni jest bezpłatny.

Okradli Żyda

W dniu wczorajszym, przed sądem okręgowym w Chorzowie odpowiadali: Emil Wardas, Ewald Haiduga oraz Józef Rurański. Oskarżeni w dniu 3 grudnia ub. r. własniali się do mieszkań krawca Izaaka Abenda w Chorzowie i zrabowali gotówkę. W wyniku rozprawy Wardas i Haiduga zostali skazani na 18 miesięcy więzienia z pozabawieniem praw obywatelskich na przeciąg 5 lat, zaś Rurański na 6 miesięcy więzienia z utratą praw na 2 lata.

Budżet dodatkowy Bielska

Dnia 16 bm odbyło się posiedzenie rady gminnej w Bielsku, na którym uchwalono dodatkowy budżet wyczerpany na rok 1938-39, który w dochodach wynosi 2 981 785.— zł. w wydatkach 2 979 391.— zł. Ogółem podwyższono wydatki o 209 703 zł a dochody o 209 470 zł. Nadwyżka wynosi 2 394.— zł. Ponadto uchwalono zakupienie materiału elektrycznego za kwotę zł 53 421.60.

Zanizie

NOWY OBWÓD POWIATOWY L. O. P. P. WE FRYSZTACIE.

[Za] Przyłączenie Żołozia do Macierzy powiatowej Województwa Śląskiego o części powiatu cieszyńskiego i cały powiat frysztański. Na odrzeczonych ziemiach rozpoczęła się działalność Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. z początkiem zakres pracy rozciągał się na część powiatu cieszyńskiego. Na terenie powiatu frysztańskiego działalność L. O. P. P. rozpoczęła się od połowy grudnia ubiegłego roku, a mianowicie: w dniu 19 grudnia odbyło się zebranie konstytucyjne tymczasowego Powiatowego Komitetu L. O. P. P., któremu przewodniczył p. starosta dr. Seidler. Po wygłoszeniu referatu przystąpiono do wyboru Zarządu, który ukonstytuował się w osobach: prezes — starosta dr. Wilhelm Seidler, Frysztat, II wiceprezes — dyr. Wacław Olszak, Karwina, II wiceprezes — wicestarosta mgr. Wł. Medwecki, Frysztat, sekretarz — Antoni Twardzik, Frysztat, skarbnik — Jan Kotas, Orłowa, zast. skarbnika — mgr. Gajdzica, Karwina, Wiktor Sembol, Frysztat, Teodor Guziur, Karwina, Komisja Rewizyjna — dyr. Feliks Piotr, Orłowa, Jan Szusicki, Łazy, Józef Pietruszek, Sucha Górna. Nowy Zarząd rozpoczął już prace organizacyjne na terenie.

Zaąbie Dabrowskie

ZGON ZASŁUŻONEGO OBYWATELA

(x) Po dłuższej chorobie zmarł w Warszawie czołowy znany i szanowany obywatel Będzina ś. p. Ryszard Munkański. Zmarły był członkiem w. o. stowarzyszeń i bardzo wydajnie pracował na w. o. społeczeństwa. Za swe zasługi został odznaczony Medalem Niepodległości oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi. Pogrzeb odbędzie się w dniu 19 bm. w Warszawie.

RADIO

Czwartek 19 stycznia.

KATOWICE. — Godz. 5.30 — 7.15 Audycja poranna. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 i 11.00 Audycja dla szkół. 11.30 orkiestra — płyt. 11.57 Sygnał czasu. 12.03—13.00 Audycja pol. — piosenka. 14.00 Muzyka obładowa w wykonaniu orkiestry rozgłośni katowickiej. 14.50 Chwilka sportowa. 15.00 Wiadomości biograficzne. „Echo” pod dyr. Adama Haraławskiego. 17.00 Głosie zimoty — piosenka. 17.10 Najdł. leżące kwiaty. 17.15 Muzyka wokalna. 18.00 Porady radiotelegraficzne. 18.10 Z albumu opiekera. 18.20 Wiadomości sportowe. 18.30 Gwiazda muzyczna. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 „Pochwała wieków” (audycja VI). 21.30 Przedt. 21.50 Muzyka z płyt. 22.00 Rozmowa ze słuchaczem. 22.1. Wesoły wieczór w wykonaniu zespołu „Śląskiej Piosenki”. 22.00 Ostatnie wiadomości i dane nauki i komunikat meteorologiczny.

Piątek 20 stycznia.

KATOWICE. — Godz. 5.30 — 7.15 Audycja poranna. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 i 11.00 Audycja dla szkół. 11.30 Koncert chóru — płyt. 11.57 Sygnał czasu. 12.03—13.00 Audycja pol. — piosenka. 14.00 Pogadanka sportowa. 14.10 Koncert żywych. 14.50 Radiotelegraficzne kraj. 14.50 Wiadomości biograficzne i gwiazdy. 15.00 „Na stroikach wieków” — audycja dla młodzieży. 15.20 Porady matematyczne. 15.30 Muzyka obładowa. 15.00 Dziennik popołudniowy. 16.00

Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chórzmi ka kapelana Michała Reksa. 16.35 Polskie utwory fortepianowe. 17.00 Niebezpieczeństwo elektryczne — poradnik. 17.10 Arty. i pieśni. 17.35 Mało znane bogactwa C. O. P. — reportaż. 17.45 Z nauki o siemi śląskiej. Powieść „Śląskie” — piosenka. 17.55 „W rocznicę powstania styczniowego” — w wykonaniu zespołu świetlicowego z Wielkich Hajduk. 18.15 „O nawrocie” utwór z cyklu „8.25 Wiadomości sportowe. 18.30 „Pan Taraszkiewicz w Abanyli i na kęlcysty” — humor. 18.55 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 „Dobry Polskiej Radio. 21.15 Koncert symfoniczny z F. Tharmom. Warszawa. 22.30 Słonie literackie. 22.45 Muzyka z płyt. 23.00—23.05 Ostatnie wiadomości i dane nauki i komunikat meteorologiczny.

Kronika radiowa

Mikolaj Orłow w koncercie.

W piątek o godz. 21.15 Polska Radio transmituje koncert z sali Filharmonii Warszawskiej pod dyrykcją młodego utalentowanego kapelmistrza Mieczysława Mierzejewskiego. Solista koncertu będzie jedna ze sław światowych, pianista Mikolaj Orłow. Program wystąpienia dwa utwory orkiestrowe, Beethovena symfonia VIII i Wagnera fragment z opery „Tristan i Izolda”, oraz dwa koncerty fortepianowe, Rachmałowa koncert nr 2 i Skriabina koncert fis-moll. Pierwsza część koncertu od godz. 20.00, transmituje Warszawa 11, a druga wieczór nadana zostanie na feli ogólnopolskiej od godz. 21.15.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich SEP rozpisuje

konkurs

otwarty na plakat ogłoszący Wystawę Elektromechaniczną SEP w Katowicach, mającą odbyć się w dniach od 15 VI do 25 VI 1939 r.

Nagrody konkursowe:

- I nagroda — 400,— zł.
- II nagroda — 250,— zł.
- III nagroda — 100,— zł.

Termin nadsyłania prac konkursowych upływa dnia 6 lutego 1939 r. o godz. 12-tej.

Warunki konkursu można otrzymać w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, Katowice, ul. Opolska 11 (3306)

MAGISTRAT.
L. Ch. VI.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór
rozpisuje

przetarg

na cześć około 1000 m² starej kostki granitowej.

Warunki przetargowe są do nabycia w Magistracie, Oddział Budowlany za cenę 3,00 zł.

Termin składania ofert do dnia 27 stycznia 1939 roku godzina 10,15.

Burmistrz:
(—) Antes. (3311)

Powrocił

Dr Nowara

specjalista chorób ocznych

Chorzów I, ul. Wolności nr 11
godz. przyjęć od 9-12 i 3-6.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Na podstawie art. 676 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 lutego 1939 r. odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Bielsku, sala nr 17, w drodze publicznego przetargu sprzedaż następujących nieruchomości:

II. Km. 223/38

1) o godz. 9:30 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 176 gm. Wapenica, składająca się z murowanego parterowego domu mieszkalnego pod nr 31, ogrodzie parceli nr 1119, 1119A, 1124, 1124-2, 1123, 3 i 108 o łącznej powierzchni 4866 m².

2) nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 128 gm. Wapenica, składająca się z murowanego parterowego domu mieszkalnego pod nr 22 oraz parceli lch. 151, 1115, 1119, 2 i 1263 5 o łącznej powierzchni 222 m².

Nieruchomości te stanowią własność Pmp. „Afa” Iom Wypoczynkowy.

Nieruchomość lwh. 126 oszacowana została na 49.000 zł, zaś cena wywołania wynosi 56.247,— zł.

Nieruchomość lwh. 128 oszacowana została na 21.400,— zł, a cena zaś wywołania wynosi 25.112,75 zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 4.650,00 złotych i 2.149,90 zł.

II. Km. 1414/38.

2) o godz. 9:30 nieruchomości objęta lwh. 370 gm. Bielsko, Dolne Przedmieście, położonej przy ul. Mickiewicza nr 37 a składającej się z 11-piętrowego domu mieszkalnego i parceli lch. 200 18 i 501 o łącznej powierzchni 750 m², stanowiącej własność Batory Wolf.

Nieruchomość ta oszacowana została na 75.000,— zł, cena zaś wywołania wynosi 86.250,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 7.500 zł.

II. Km. 1914/38

3) o godz. 9:45 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 273 gm. Jasienica, składająca się z murowanego budynku mieszkalnego pod nr 306, budynku murowanego gospodarczego i gruntu o łącznej powierzchni 178 m², który to grunt składa się z parceli podbudowl. i ogrodów parceli nr 14 i 11 w 80/101. Nieruchomość ta stanowi własność Józefa Fijałki.

Nieruchomość ta oszacowana została na 27.000,— zł, cena zaś wywołania wynosi 29.250,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 2.700 zł.

II. Km. 242/38

4) o godz. 10-tej nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 340 gm. Kamienica, składająca się z murowanego domu mieszkalnego pod nr 314 wraz z gruntem o łącznej powierzchni 1183 m². Nieruchomość ta stanowi własność Ignacego i Agnieszki Stabunów.

Nieruchomość ta oszacowana została na 11.220,— zł, cena zaś wywołania wynosi 7.486,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 1.123 zł.

II. Km. 107/38

5) o godz. 10:30 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 6 gm. Kamienica, składająca się z budynku murowanego mieszkalnego i opodarczego pod nr 8 oraz stodoły drewnianej jak również gruntu o łącznej powierzchni 14 ha 11 a 80/101. Nieruchomość ta stanowi własność Andrzeja Jenknera.

Nieruchomość oszacowana została na 47.500,— zł, cena zaś wywołania wynosi 67.500,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 6.315,40 zł.

II. Km. 1167/38

6) o godz. 10:45 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 304 Bielsko, Żywa Przedmieście, położonej przy ul. Woj. Grzybskiego nr 74 a składającej się z budynku biurowego i mieszkalnego, budynków ulocznych, jak szop, stajni, garażu i gruntu o łącznej powierzchni 3966 m². Nieruchomość ta stanowi własność Pmp. Jüttner i Bolek.

Urząd Wojewódzki Śląski ogłasza

ponowny przetarg publiczny

na roboty stolarskie przy budowie Miernicy Śl. w Katowicach, z terminem wykonania i ofert d. dnia 25 stycznia 1939 roku godz. 11.

Bardziej szczegółowo w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego oraz na tablicy urzędowej Wydziału Komunikacyjnego, Biurowego w Urzędzie Województwa Śląskiego m. (3310)

ZA WOJEWODĘ:
(—) Inż. Maryniarczyk,
Kierownik Oddziału.

Związek Celowy Powiatów Śląskich dla eksploatacji kamieniołomów Katowice, ul. P. Łódzkiego 45 ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę 3-ech agregatów pomp odśrodkowych wydajności 450 600 l/min, wysokość podnoszenia 30 m, sprężynnych z silnikami „Dezsi”.

Oferty należy składać w Dyrekcji Związku w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta do przetargu na dostawę pomp” do dnia 1 lutego 1939 r.

DYREKTOR ZWIĄZKU:
(—) Dr T. Rożko. (101)

Obwieszczenie o licytacji

Oglašam, że w czwartek, dnia 26 stycznia 1939 r. o godz. 8:30 sprzedam publicznie w Chorzowie III przy ul. Koscielnej nr 26, następujące ruchomości:

1) kompletna jadalnia dobowia w tem: 1 bufe duży, kredens, stoł rozkładany, 5 krzesel wstążnych skóra, 1 fotel podłuzny skóra obity, 1 szaf stojący duży — oszacowane na łączną sumę 2.000.

Ruchomości powyższe okładają można na miejscu sprzedaży ciwierd zgod. przed rozpoczęciem licytacji.

Chorzów, dnia 17 stycznia 1939 r.

W. WALOSZCZYK, komornik

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Nieruchomość oszacowana została na 100.000,25 zł, cena zaś wywołania wynosi 81.975,19 zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 10.000 zł.

II. Km. 2115/37.

7) o godz. 11:45 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 413 gm. Bielsko, Dolne Przedmieście, składającej się z 11-piętrowego murowanego budynku mieszkalnego, położonego przy ul. Mickiewicza nr 48 i parceli lch. 81 o pow. ogólnie 424 m². Nieruchomość ta stanowi własność Cyli Heim.

Nieruchomość oszacowana została na 93.112,— zł, cena zaś wywołania wynosi 69.831,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 9.311,20 zł.

II. Km. 217/37

8) o godz. 12-tej nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 332 gm. Kamienica, stanowiąca własność Ludwika Fijałki w 5/3 części składającej się z domu parterowego murowanego pod nr 226 i parceli lch. 1152 i 311 o łącznej powierzchni 582 m².

Nieruchomość ta oszacowana została na 5.200,54 zł, cena zaś wywołania wynosi 5.200,54 zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w kwocie 780,80 zł.

II. Km. 301/38

9) o godz. 12:30 nieruchomości wiejskiej objęta lwh. 321 Bielsko, Żywa Przedmieście, położonej przy ul. Grotgiera nr 8 a składającej się z parterowego murowanego budynku mieszkalnego i parceli lch. 716 i 569/11 o łącznej powierzchni 680 m². Nieruchomość ta stanowi własność Oskara i Jeanny Fuchs.

Nieruchomość oszacowana została na 25.500,— zł, cena zaś wywołania wynosi 19.489,50 zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 2.500,90 zł.

II. Km. 254/38.

10) o godz. 13-tej nieruchomości objęta lwh. 302 gm. Jaworze, składającej się z 2-piętrowego budynku mieszkalnego pod nr 28 i gruntu o łącznej powierzchni 915 m². Nieruchomość ta stanowi własność Roberta Kruskiego.

Nieruchomość oszacowana została na 16.000,— zł, cena zaś wywołania wynosi 12.200,— zł.

Przystępujący do przetargu winni złożyć rekognicje w wysokości 1.600,— zł.

Przystępujący do licytacji winni również przedłożyć świadectwo Wojewody Śląskiego na nabycie trzech nieruchomości.

Rekognicje i oferty należy w gotowości składać w sekretariacie Instytutu w których winno umieszczać fundusze na cele społeczne. Papier wartościowy przylegać do wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji ulega zachowanie ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowy publiczny obwieszczeniem nie będzie podane do wiadomości w punkcie odmiennym.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodzą do licytacji i przysądzenia własności na to osobom, w których interesie przylegać do słowa dowodu, że wolności powództwa i swolnienia nieruchomości lub jej części od sekwencji i że uzyskany postawione w sądzie Sądzie, nakazujące zwolnienie sekwencji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno okładać nieruchomości o ile w obwieszczeniu o licytacji nie jest inaczej postanowione, można przedlać w Sądzie Grodzkim w Bielsku, ul. Min. Piłsudskiego nr 15 sala nr 14/1. Bielsko, dnia 11 stycznia 1939 r.

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO
w Bielsku rewiru II.
B. J. ul. Śleska 9. (3297)

KINO „APOLLO” Chorzów I

DZIS I DNI NASTĘPNE:
Czołowy film produkcji polskiej — wzruszający dramat obrazujący pt.

Druga młodość

W rolach głównych kwiat aktorstwa polskiego:
M. Gorchyńska — Junosza-Stępiński — Wysocki — Cybulski — Zacharewicz — Cwiklińska.

Drugi film: **WESOLA KOMEDIA** p. t.

Naga prawda

z **IRENA DUNN — CARRY GRANT**

KINO „ROXY” Chorzów

DZIS I DNI NASTĘPNE:
2 ARCYWESOLE FILMY!

1) **Heinz Rühmann**
Oskar Sina — Toni Marenbach w zabawnej komedii pt.

5 milionów szuka spadkobiercy

2) **Deanna Durbin**
opowiada wszystkie w filmie p. t.

Podlotek

LICYTACJA.

1) maszyny do pisanja i 1 komplet, 2) paratu do spawania, łącznej wartości szacunkowej 600,00 zł odbędzie się dnia 21 stycznia 1939 roku o godzinie 11:30 w firmie „Rotor” w Węlcowcu przy ulicy Kopernika 2. (3313)

URZĄD SKARBOWY W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH.

NIECH ŚLĄSK PRZODUJE W ZIEMIE NA BUDOWĘ

FLOTY ŚCIGACZY
NIE SZCZĘDŹ GROZĄ NA F.O.M.
P.K.O. NR. 42003

LICYTACJA

1) maszyny do pisanja, 2) biurki zwykłych i 30 beczek farb różnego koloru, łącznej wartości szacunkowej 1.000,— zł odbędzie się dnia 21 stycznia 1939 roku o godzinie 9:30 w firmie „Sgma” w Węlcowcu przy ulicy Pastów 11.

URZĄD SKARBOWY W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH. (3312)

Reklama jest dzwignią przedsiębiorstwa!

Dłatego ogłaszajcie się w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym ilustrowanym Dzienniku Śląskim „Polsce Zachodniej”

I. Km. 377/38.

Obwieszczenie o licytacji

Oglašam, że w piątek, dnia 20 stycznia 1939 r. o godz. 10-tej sprzedam publicznie w Tyrbach przy ul. Książęcej nr 4: 2.000 kg maki żytniej, 1.000 kg maki pszennej — oszacowanej na łączną sumę 940 złotych. (3300)

Ruchomości powyższe okładają można na miejscu sprzedaży pół godziny przed rozpoczęciem licytacji.

Mikołów, dnia 18 stycznia 1939 r.

(—) DOMINIK JURASZ
Komornik Sądu Grodzkiego w Mikołowie, rewiru I-go.

Naród pod bronią — to twarda konieczność. ZWIĄZEK REZERWISTÓW (RODZINA REZERWISTÓW) pracuje nad wzmocnieniem sił obronnych Państwa.

Tania dywany i chodniki
MENCZEL, Katowice, PL. M. Piłsudskiego 2

KINO „COLOSSEUM”, CHORZÓW I

WOLNOCI 4.

DZIS: A. Engelhorn — Junosza-Stępiński — M. Cybulski — Woszczerowicz — St. Śleskiński — w polskim dramacie filmowym p. t.

RENA (SPRAWA 777)

2 film: Wzruszająca tragedia drzewiarzy p. t.

PIĘTNASTOLATKA

W roli głównej: DOLORES COSTELLO.

Kreślarza

dobrze obeznanego z konstrukcjami żelaznymi poszukuje od zaraz poważna wytwórnia krajowa. Oferty uprasza się kierować do Administracji „Polsce Zachodniej” pod „Kreślarza”. (102)

Popieralacie kupców ogłaszających się „Polsce Zachodniej”

Kamienica

2-piętrowa, nowa, ogród, dojazd rowozny 1.400 zł. Cena 13.500, wpłaty 5.000 — sprzedaż „Transakcja” Katowice, Wandy 1. (331)

Książki, nuty, czasopisma, papiery

dostarcza Księgarnia Górska og. Katowice, Młyńska 4, tel. 334 71.

LOKALE HANDLOWE

Dwie wdzięku

na bucie przemysłowe, handlowe w centrum Katowice do wynajęcia od zaraz. Wadomości: sw. Jana 12 u sąsiedzi (98)

MIESZKANIA

Odstąpię 4 pokojowe mieszkanie z meblami. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „T. A.” (100)

Krawcowa

sia pierwszorzędna, krój nowoczesny, poleca się up Panom Oferty sub „Krawcowa J 5” do P. Z.

KUPNA

Kupuję starą męską garderobę placę najwyższe ceny Katowice, telefon 353-42. (3243)

SPRZEDAŻE

Kawiarnie

elegancka, nowoczesna, dobrze przemyślana, centrum, sprzedam okazję. Warszawa, Nowogrodzka 36-12, Sokoła ok. (3305)

Kraków. Kamienica

3-piętrowa (obok dworca) — 85 uł. obkazy, wszelkie urządzenia, dojazd 19.000, cena 140 tys. Drożdżone placy „Informator” Kraków, Piłsarska 19. (3322)

Karpie

liny i ryby morskie, tanie, świeże flondry, łosy, morskie oraz delikatne poleca: Skład Ryb R. Przybyła, Chorzów, Jagallańska 5, tel. 402-27.

Angielskiego

Humaczenia na polskie poszukuje. Łaskawe zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Angielski” (94)

Detektyw

Machyna Katowice, Dąbrowskiego 328. Wywiady obserwacje, dochodzenia telef. 32385 (3239)

Unieważniam zaginioną przepustkę graniczną

do Niemiec, ważną do sierpnia 1939 r. Jadwiga Macuga, Katowice, Pawła 13. (97)

Nabywca chce nabyć nieruchomości na przetargu winni przedłożyć świadectwo Wojewody Śląskiego na nabycie nieruchomości.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno okładać nieruchomości o ile w obwieszczeniu o licytacji nie jest inaczej postanowione, można przedlać w Sądzie Grodzkim w Lublińcu, ul. Sadowa 6 sala nr 16. Dnia 15 stycznia 1939 r. (3304) RTT, Komornik